

HandläggareCharlotte Gredenberg och Frida
Petersson
Telefon: 08-508 24 550**Till**

Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2024 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan inklusive bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för biologisk mångfald (drift) avseende stärkta ekologiska samband i Västerholmsparken.
3. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr för högtider och evenemangsdagar (drift) avseende utökat antal stadsdelsdagar (0,2 mnkr) och konsertserie "FOLK på gården" (0,3 mnkr).
4. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,9 mnkr för demokrati och mänskliga rättigheter (drift) avseende medborgardialog - Fokus Skärholmen och analys av lokala förutsättningar och behov (0,5 mnkr) samt åtgärd för att stärka personer med olika former av funktionsnedsättnings delaktighet och möjlighet att kunna påverka i samhället i stort samt att höja valdeltagandet för målgruppen (0,4 mnkr).
5. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,4 mnkr för klimatinvesteringar (investering) avseende trädplantering för ökad krontäckningsgrad utifrån värmekartering.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Måsholmstorget 20

08-508 24 550

08-508 24 000

frida.e.petersson@stockholm.se

start.stockholm

6. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,9 mnkr för trygghetsinvesteringar (investering) avseende förbättrad belysning Vårgården (0,5 mnkr) och utveckling av Idleken med utegym som breddar platsens vistelsevärden (1,4 mnkr).
7. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för naturreservat (investering) avseende upprustning av målpunkt Sätra vattenkvarn intill Sätträån samt urgrävning Borgmästar Skyttes damm.
8. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för Stockholm vid Vattnet (investering) avseende förstärkning av Mälärhöjdsbadet som målpunkt året om.
9. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till ansökan om 879 036 kronor från kompetensutvecklingssatsningen avseende "Silviahemscertifiering- (utbildning för nyanställda medarbetare) samt specialistutbildning till Silviasyster för undersköterskor"
10. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till ansökan om 408 240 kronor från kompetensutvecklingssatsningen avseende "Språkutveckling på arbetsplatsen-utbildningsinsats för medarbetare inom förskolan"
11. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner resultatenheter.
12. Skärholmens stadsdelsnämnd anmäler omslutningsförändringar om 170,0 mnkr.
13. Beslutet justeras omedelbart.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	27
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	37
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	48

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	58
Redovisning av ekonomi	61
Nämndens ekonomiska förutsättningar	61
Investeringar	65
Försäljningar av anläggningstillgångar	65
Resultatenheter	65
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	66
Budgetjusteringar	66
Omslutningsförändringar	66
Medel för lokaländamål	67
Övriga ekonomiska redovisningar	67
Systematiskt kvalitetsarbete	67
Övrigt	69

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Sdn 24 VP 2024

Bilaga 2: Bilaga 2 Plan för upphandling 2024-2026

Bilaga 3: Bilaga 3 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 4: Bilaga 4 Lägesbild Skärholmen

Bilaga 5: Bilaga 5 System för intern kontroll 2024

Bilaga 6: Bilaga 6 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024

Bilaga 7: Bilaga 7 Ansökan Kompetensutvecklingssatsningen

Bilaga 8: Bilaga 8 Ansökan Kompetensutvecklingssatsningen

Bilaga 9: Bilaga 9 Informationssäkerhet Ledningens genomgång 2024

Bilaga 10: Bilaga 10 Kompetensförsörjningsplan 2024-2026

Inledning

Stockholms stads budget är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt i den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämnderna har till uppgift att genomföra sina verksamheter inom ramen för kommunfullmäktiges budget, mot följande inriktningsmål:

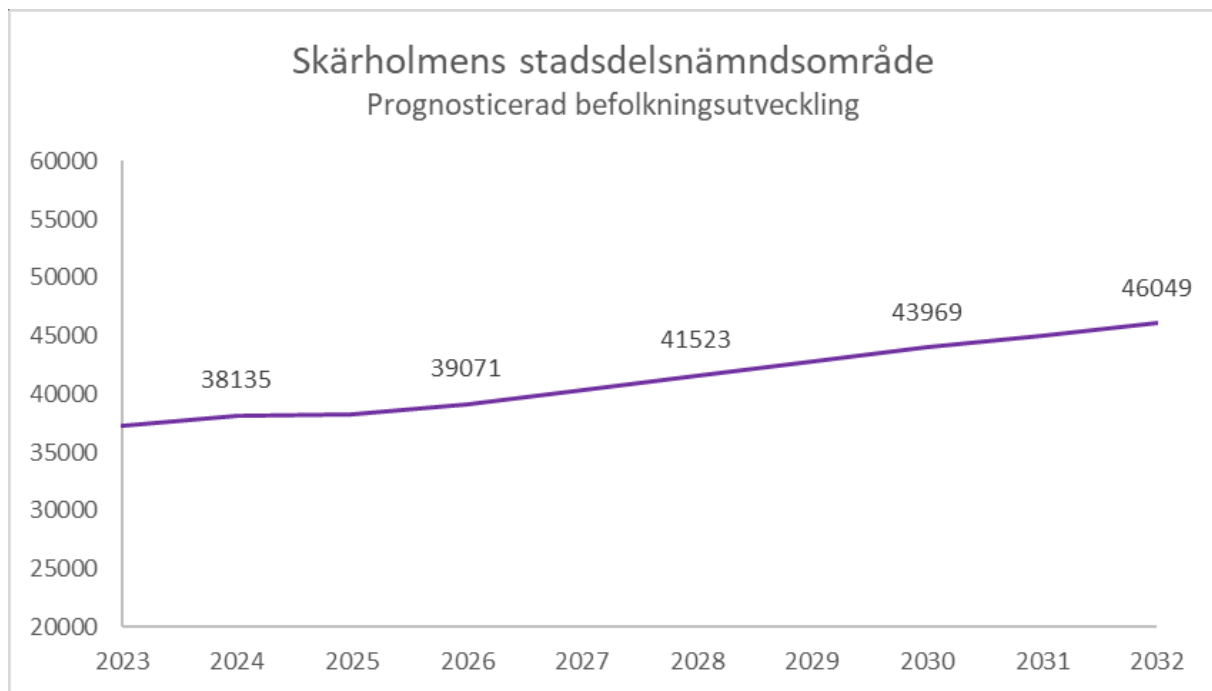
- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål som stödjer och konkretiserar verksamhetsområdesmålen har tagits fram. Till nämndmålen har även särskilt prioriterade utvecklingsområden tagits fram. Verksamhetsplanen visar hur Skärholmens stadsdelsförvaltning planerar att bidra till uppfyllelse av målen. Planen är utgångspunkt och styrmedel för förvaltningens arbete under 2024 och nämndens budget för året uppgår till 1 365,8 mnkr.

Under respektive verksamhetsområdesmål redovisas vad verksamheterna ska uppnå under året.

Skärholmens stadsdelsnämndsområde

Skärholmens stadsdelsnämndsområde omfattar de fyra stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Befolkningen ökar, bland annat tack vare stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen. De kommande nio åren förväntas befolkningsmängden öka med cirka 9 000 invånare.

Källa: Sweco befolkningsprognos 2022

Nuläge

Det osäkra ekonomiska läget i omvärlden och den kraftiga kostnadsutvecklingen är en utmaning för förvaltningen. Samverkan och hög kostnadsmedvetenhet kommer vara fortsatt prioriterat för budgethållningen.

Stadsdelsnämndens ansvar och uppdrag

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, budget- och skuldrådgivning, konsumentvägledning, familjerätt, fritidsverksamhet och kultur- och föreningsbidrag. I ansvarsområdet ingår också samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Inom alla ansvarsområden ska stadsdelsnämnden verka för genomförandet av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål.

Direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser

I budget framkommer direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Nedan framgår vilka verksamhetsområdesmål arbetet redovisas under alternativt beskrivs arbetet som bedrivs.

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Arbetet bedrivs främst under mål 3.1 - Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd, mål 3.2 - I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb, mål 3.4 - Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb, mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden samt inom det systematiska kvalitetsarbetet.

En levande och hållbar stad

Arbetet bedrivs främst under mål 1.5 - Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts-, och föreningsliv, mål 2.1 - Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring, mål 2.2 - Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar, mål 2.3 - Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar, 2.4 - Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer, mål 3.1 - Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd och mål 3.7 - Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad.

En trygg och säker stad som håller samman

Arbetet bedrivs främst under mål 1.1 - Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid, mål 1.2 - Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan, mål 1.3 - Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst, mål 1.4 - Stockholm ska vara en bra stad att åldras i, mål 1.5 - Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts-, och föreningsliv, mål 3.2 - I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb, mål 3.5 - Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden, mål 3.6 - Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser och mål 3.7 - Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad samt inom det systematiska kvalitetsarbetet.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid
- Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan
- Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst
- Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet
- Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Nuläge

Barn i årskurs 9 i stadsdelsnämndsområdet besöker fritidsgårdar i högre utsträckning än barn i övriga stadsdelsnämndsområden i staden. 31 % flickor och 34 % pojkar besöker fritidsgårdsverksamhet ofta eller ibland, jämfört med 17 % respektive 21 % i staden som helhet. Flickor i årskurs 9 och i årskurs 2 på gymnasiet deltar dock i lägre utsträckning än flickor i andra områden i staden i någon ledarledd fritidsverksamhet eller träning. För pojkar i årskurs 9 och i årskurs 2 på gymnasiet är deltagandet i ledarledd fritidsverksamhet eller träning ungefär samma som i andra områden i staden (*Stockholmenkäten 2022, Stockholms stad*).

Unga från familjer med större ekonomiska resurser tenderar att delta i föreningsliv och kulturskola, medan unga i familjer med mindre ekonomiska resurser i högre grad deltar i öppen verksamhet såsom bibliotek och fritids- och ungdomsgårdar. Flickor och pojkar som inte besöker någon form av fritidsverksamhet har generellt sett sämre hälsa och skattar sin livskvalitet lägre (*Utredning av Stockholms stads fritids- och ungdomsgårdar, 2021*). Fritidsverksamheten har därmed en viktig roll i att jämna ut villkoren för ungas fritidssituation.

Andelen barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har de senaste 10 åren successivt minskat i staden. Även i Skärholmens stadsdelsnämndsområde har antalet barn i familjer som någon gång under året uppburit ekonomiskt bistånd minskat sedan föregående år. Stadsdelsnämnden har alltså den fjärde högsta andelen barn i familjer med ekonomiskt bistånd (*Socialtjänstrapporten 2022*).

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningens fritidsverksamhet omfattar parklekar för målgruppen 7-12 år, samt fritidsgårdar för målgruppen 13-17 år. Fritidsgårdar finns idag i samtliga fyra stadsdelar i stadsdelsnämndsområdet. Därtill bedrivs fritidsklubbar för målgruppen 10-12 år, i samverkan med tre grundskolor i stadsdelsnämndsområdet. Fritidsverksamheten erbjuder regelbundna och ledarledda aktiviteter inom den egna verksamheten och i samverkan med andra aktörer. Inom fritidsverksamheten främjas fysisk aktivitet och stadsdelsnämndsområdets grönområden nyttjas. Samverkan sker med kulturskolan och kulturhuset stadsteatern för att främja tillgången till kultur. Därtill ingår förvaltningens samverkansöverenskommelser med aktörer från civilsamhället för att komplettera verksamheten och bredda utbudet av aktiviteter för barn och unga. Fritidsverksamheten utvecklar kontinuerligt arbetet för att erbjuda kvalitativa och innehållsrika aktiviteter under samtliga skollov för såväl familjer som barn och ungdomar.

Förvaltningen arbetar för att nå grupper som i lägre utsträckning än andra besöker fritidsgårdsverksamheterna. Det sker genom kompetensutveckling, nya samarbeten och kompletterande arenor för verksamheten. Arbetet inom de öppna verksamheterna utgår bland annat från *Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar 2022-2025*, som fortsatt implementeras. Arbetet för att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet och fritidsverksamhetens roll i det framgår av mål 1.3 - *Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst*.

Förvaltningen bedriver öppna förskolor som med en pedagogisk miljö och verksamhet fungerar som en brygga och introduktion till förskolan för såväl barn som vårdnadshavare. Verksamheten är också en del av Skärholmens familjecentral som beskrivs närmare under mål 1.3 - *Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst*.

Förvaltningen prioriterar barnfamiljer med ekonomiskt bistånd vid exempelvis Stockholmsjobb och insats av bolots. Förvaltningen informerar och uppmanar barnfamiljer med barn i målgruppen för feriejobb att söka feriejobb.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Fritidsverksamhetens främjande arbete för barn och unga, åtgärder i korthet:

- Genomföra översyn av fritidsgårdarnas arbetssätt i syfte att tillhandahålla fler regelbundna och ledarledda aktiviteter på samtliga fritidsgårdar och parklekar
- Slutföra utbildning i Mentorerna i våldsprevention (MVP) Fritid, ta fram handlingsplan och tillsätta en arbetsgrupp som kan driva arbetet vidare utifrån framtagna handlingsplan
- Implementera handlingsplan utifrån HBTQI-certifiering
- Genomföra utredning av förutsättningarna för att utveckla verksamheten i syfte att nå fler barn med funktionsnedsättning

Ökad jämställdhet

I enlighet med mål i stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar ska förvaltningen genom fritidsverksamheten bidra till jämlika och jämställda uppväxtvillkor. Förvaltningen arbetar för att öka antalet flickor som besöker verksamheterna, eftersom de i mindre utsträckning än pojkar besöker verksamheterna.

Barnrättsarbete

I den utvecklingsplan för fritidsverksamheten som tas fram är arbetet med målsättningen ungas delaktighet och inflytande en viktig del. Förvaltningen arbetar med barnkonsekvensanalyser i alla ärenden där barn berörs i syfte att lyfta barnperspektivet och se till barnets bästa.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Förvaltningens arbete för att nå grupper som inte nås av fritidsverksamheterna i lika hög utsträckning
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Förvaltningens arbete för att nå grupper som inte nås av fritidsverksamheterna i lika hög utsträckning
- Mål 4 - God utbildning för alla
- HBTQI-certifiering av fritidsgårdar, parklekar och öppen förskola
- Mål 5 - Jämställdhet
- Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
- Förvaltningens arbete för att nå flickor i fritidsverksamheterna
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
- Fritidsverksamhetens främjande arbete för barn och unga
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
- HBTQI-certifiering av fritidsgårdar, parklekar och öppen förskola
- Förvaltningens arbete för att nå grupper som inte nås av fritidsverksamheterna i lika hög utsträckning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter		Fastställs 2024	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Kommentar			
Årsmål fastställs 2024			
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,2 %	2,7 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska upprätta en parkleksplan som beskriver nuläge för respektive parkleksbyggnad och som pekar ut behov, utveckling och upprustning av dessa, de kommande åren med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi	2024-01-01	2024-08-31

Nämndmål: I Skärholmen har barn och ungdomar möjlighet till jämlika uppväxtvillkor, trygghet och en rik fritid

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Fritidsverksamhetens främjande arbete för barn och unga

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter per dag ökar

Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens parklekar per dag ökar

Andel flickor och pojkar som uppger att de känner sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter ökar

Antal kvällar (tillfällen) som fritidsgårdar är öppna per vecka ökar

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar i relation till föregående år.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel flickor och pojkar som uppger att de känner sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter	90 %		År
 Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter per dag	80 st		Tertial
 Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens parklekar per dag	80 st		Tertial
Antal kvällar (tillfällen) som fritidsgårdar är öppna per vecka	10 st		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Nuläge

I stadsdelsnämndsområdet är cirka 90 % av 2-5-åringarna inskrivna i förskolan, vilket är en lägre andel jämfört med staden som helhet (94 %). Att barn går i förskola med hög kvalitet har betydelse för språkutvecklingen och är en viktig skyddsfaktor (*Skolverket*).

I årsrapport för barnhälsovård i Stockholms län framgår att barn boende i stadsdelsnämndsområdet har en sämre hälsa än andra barn i länet. Vid ordinarie BVC-kontroller noteras att en hög andel av barnen har övervikt (11,5 % av fyraåringarna), karies (9 % av treåringarna) och utsätts för tobaksrök i hemmet (14,2 % av ettåringarna). (Region Stockholm 2022) Antalet barn i Stockholms län som får vård för neuropsykiatriska diagnoser har ökat kontinuerligt under det senaste decenniet (*Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Autismspektrumtillstånd och adhd bland barn och ungdomar i Stockholms län Region Stockholm, 2023*).

Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. (*Skolverket, Läroplan för förskolan*)

Fler förskollärare i förskolan ger bättre förutsättningar för samspel och aktiviteter i barngruppen vilket främjar barns engagemang. Forskning visar att barnens engagemang, att både utforska och fokusera, är en viktig del i förskolans kvalitet och möjlighet i att främja barnens psykiska välbefinnande. (*Förskolans roll för att främja barns psykiska hälsa, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd 2023*)

Förvaltningens verksamhet

Förskolans kärnverksamhet ska kompensera för olikheter och främja barns välbefinnande i enlighet med skollagen, förskolans läroplan och Barnkonventionen. En förskola av hög kvalitet gynnar barns sociala, kognitiva och språkliga utveckling och bidrar till psykiskt välbefinnande på flera sätt. Förskolan kan därmed förebygga psykiska och fysiska hälsoproblem. De positiva långsiktiga effekterna av att delta i en förskola med hög kvalitet är störst för barn från familjer med sämre socioekonomiska förutsättningar och för barn i behov av särskilt stöd. En förskola med hög kvalitet bidrar också till att förebygga senare behov av stödinsatser. (*Förskolans roll för att främja barns psykiska hälsa, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd 2023*) En förutsättning för att förskolan ska kunna vara kompensatorisk är att barnen både är inskrivna i förskolan och att de regelbundet deltar.

För att förvaltningen ska kunna nå en ökad måluppfyllelse av förskolans uppdrag krävs kontinuitet och långsiktighet i hela organisationen. Förvaltningen fortsätter utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att följa och stödja varje förskolas utvecklingsbehov.

Förvaltningen fortsätter arbeta för en likvärdig förskola som är trygg, säker och håller hög pedagogisk kvalitet med förskollärlädd undervisning på samtliga avdelningar. Förvaltningen ser över möjligheten att utöka antalet förskollärare i syfte att främja kvalitén. Ett löpande arbete pågår för att öka inskrivningsgraden, bland annat genom kommunikationsinsatser och samverkan med andra verksamheter som når målgruppen.

I förvaltningens förskolor har 58,5 % av barnen ett annat modersmål än svenska. Bland pedagogerna är 85 % flerspråkiga. Barn med annat modersmål än svenska stöds i sin flerspråkighet och deras språk synliggörs. För att barnen ska utvecklas i det svenska språket

krävs att pedagogerna har:

- goda kunskaper i det svenska språket
- nödvändig kunskap om barns språkutveckling och andraspråkutveckling i svenska
- yrkesskicklighet i att omsätta kunskaperna om barns språkutveckling

Medarbetarnas kompetens och yrkesskicklighet är avgörande för att varje barn ska utvecklas i riktning mot läroplanens samtliga mål. En viktig förutsättning för det språkutvecklande arbetet är att pedagogerna är språkliga förebilder.

Förvaltningen har tagit fram en utbildningsidé som utgår från skyddsfaktorer som främjar barns utveckling, lärande och fortsatta skolgång. Utbildningsidén omfattas av lek, språk, demokrati och hälsa och ger tillsammans en gemensam riktning i arbetet utifrån målen i förskolans läroplan. Förskolans kompensatoriska uppdrag förtydligas genom utbildningsidén.

Lek

Lek är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande och ska ha en central plats i förskolan. Leken har olika egenskaper som exempelvis att främja inlärning, fantasi och möjlighet att prova olika maktpositioner. Förskolans fysiska miljöer och pedagoger i förskolan ska därför uppmuntra till lek.

Språk

Samtliga pedagoger deltar i utbildning som syftar till att stärka kunskaperna kring barns språkutveckling, andraspråkutveckling samt yrkesskicklighet i att omsätta dessa. Genom utbildningen vill förvaltningen utveckla pedagogers förhållningssätt för barns språkutveckling samt metoder och verktyg. Förvaltningen ser att kompetensutveckling möjliggör att alla barn ges goda grundläggande kunskaper i svenska språket. Arbetet med språkkurs i svenska för medarbetare fortsätter för att utveckla pedagogers kunskaper.

Barnen i förskolan ges möjlighet att ta del av och upptäcka professionell kultur, läsning och eget skapande. Samarbetet med biblioteket fortsätter och på flera förskolor finns kapprumsbibliotek för att uppmuntra till läsande. Förvaltningen utvecklar samarbetet med grundskolorna i syfte att främja barnens språkutveckling.

Demokrati

Förskolan ska vara en demokratisk mötesplats där barn både i grupp och som individ i trygghet får öva på att utforska, argumentera och samspela. En förutsättning för det är att barnen dagligen ska ingå i mindre sammanhang där de kan göra sina röster hörda, bli sedda och bekräftade. Förskolornas arbete utgår från läroplanens mål och värdegrund där demokratiska värden främjas. Barnens delaktighet och inflytande är centralt där normer av att vara flicka eller pojke inte begränsar. Förvaltningen arbetar aktivt med att erbjuda och informera om barnens rätt till förskola för att öka inskrivningsgraden. Utifrån en årlig kartläggning, av barn som inte är inskrivna i förskolan, utarbetas målgruppsanpassad information och aktiviteter. Barnens närvaro i förskolan följs upp i syfte att säkerställa deltagande.

Hälsa

Förskolan lägger grunden för goda kostvanor samt en aktiv och sund livsstil genom mycket

rörelse och lek. Förvaltningen kompetensutvecklar kockar i näringslära och hållbar matlagning med låg klimatpåverkan. Förskolorna arbetar med hållbarhet i undervisningen tillsammans med barnen på flera olika sätt. Pedagoger kan till exempel samtala om varifrån maten kommer, arbeta med odling och hur matsvinnet kan minska. Hållbarhet handlar också om att arbeta med innehållet i barnkonventionen, att leka rollekar och att tillsammans med barnen läsa och samtala om olika livsvillkor. Barn med särskilda behov ska få det stöd de har rätt till genom evidensbaserade metoder. Kompetens kring arbetssätt som inkluderar alla barn behöver utvecklas då antalet barn med särskilda behov ökar. Förvaltningen ser över stödet för specialpedagogik, bland annat genom att öka antalet specialpedagoger. Samverkan mellan socialtjänst, vårdnadshavare, skola, barnavårdscentral och psykiatri utvecklas för att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser med fokus på det förebyggande och främjande arbetet.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Den språkutvecklande förskolan, åtgärder i korthet:

- Genomföra kompetensutveckling för pedagoger kring hur förskolan blir språkutvecklande
- Ta fram ställningstaganden kring lärmiljö
- Genomföra pilotprojekt kring användning av digitalt verktyg för språkanalys

Arbetet för demokrati, hälsa och inflytande i förskolan, åtgärder i korthet:

- Implementera gemensam utbildningsidé
- Genomföra riktade, olika former för samverkan mellan förskola och hem
- Genomföra kompetensutveckling för kockar
- Konkretisera normer och värden, jämställdhetsarbetet och barnens delaktighet i barnets utbildning

Ökad jämställdhet

I enlighet med läroplanen ska förskolan erbjuda alla barn samma möjligheter till utveckling, lärande och lek utan att begränsas av könstillhörighet. Förskolan ska erbjuda ett brett urval av material, lekar och aktiviteter för att alla barn ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster och välja olika typer av aktiviteter.

Barnrättsarbete

Arbetet för barnens rättigheter ska prioriteras och genomsyra förskolans likabehandlingsarbete. Barnens bästa ska alltid vara i centrum med barnkonventionen som grund och förskolan ska ta tillvara barns åsikter och inflytande vid planering av utbildning och undervisning. Barnkonsekvensanalyser ska genomföras för att säkerställa att konsekvenser för barn finns med i beslutsfattandet.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
- Likvärdig tillgänglig förskola
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

- Tillgång till fysisk aktivitet
- Tillgång till bra mat
- Förskolan som skyddsfaktor
- Mål 4 - God utbildning för alla
 - Tillgång till förskola
 - Tillgång till undervisning
 - Språkarbetet i förskolan
- Mål 5 - Jämställdhet
 - Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
 - Tillgång till undervisning
 - Språkarbetet i förskolan
 - Förvaltningens arbete med demokrati i förskolan
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
 - Förskolan som skyddsfaktor
 - Tillgång till förskola
 - Språkarbetet i förskolan
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
 - Tillgång till förskola

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barnskötare med barnskötareutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)		Fastställs 2024	År
Kommentar Årsmål fastställs 2024			
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	37 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	15,5 st	Minskning	Tertial
 Inskrivningsgrad i förskola	91 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utvärdering av introduktionsförskolorna	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: I Skärholmens förskolor har alla barn en likvärdig möjlighet till utveckling och lärande med svenska språket i fokus

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Den språkutvecklande förskolan
- Arbetet för demokrati, hälsa och inflytande i förskolan

Förväntat resultat

Barnen är delaktiga i en språkutvecklande utbildning och undervisning

Förskolans lärmiljö stödjer barnets språkutveckling

Barnen är med och påverkar utbildning och undervisning i ett demokratiskt sammanhang

Förskolan har olika samverkansformer med vårdnadshavare för att gynna barnens utveckling

Barnen erbjuds en varierad, näringsriktig och säker kost som är lagad från grunden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker medel för språkkurs i svenska från Omställningsfonden.	2023-01-01	2024-12-31
Förvaltningen söker vikarieersättning för språkkurs från kompetensutvecklingssatsningen.	2024-01-01	2024-06-30
Förvaltningen söker vikarieersättning för vidareutbildning till förskollärare från staden.	2023-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nuläge

Antalet inkomna orosanmälningar rörande barn och unga i stadsdelsnämndsområdet ligger fortsatt högt i förhållande till staden, även om det sjunkit något jämfört med föregående år. Förvaltningen har flest inledda utredningar avseende barn och unga i staden och högst andel unika barn som aktualiserades efter anmälan i staden. En förklaring kan vara karaktär på anmälningar och att fler anmälningar rör sig om våld (*Socialtjänstrapporten 2022*).

I stadsdelsnämndsområdet har flickor och pojkar i både årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet lägst grad av god psykisk hälsa jämfört med andra områden i staden (*Stockholmsenkäten 2022*). Skärholmens ungdomsmottagning märker en ökande efterfrågan på stöd för psykisk ohälsa, vilket är en trend i hela Stockholm. Flickor har generellt sämre psykisk hälsa än pojkar. Ökningen i efterfrågan att träffa en kurator vid ungdomsmottagningen, återfinns särskilt bland ungdomar i åldrarna 17-22 år, med komplexa problem som ofta kräver en annan vårdnivå än den ungdomsmottagningen kan erbjuda. Skärholmens ungdomsmottagning har i dagsläget längst kö för kuratorsamtal i staden. Stockholms stad har funnit att dålig psykisk hälsa hos elever är kopplad till låg framtidstro. Motsatt gäller troligtvis också – låg framtidstro leder till sämre psykisk hälsa (*Ämnesrapport psykisk ohälsa - Stockholmsenkäten 2022, Stockholms stad*). I Skärholmens stadsdelsnämndsområde är elever i årskurs 2 på gymnasiet särskilt missnöjda med sin framtidsutsikt, medan resultatet är bättre för årskurs 9 (*Stockholmsenkäten 2022*).

Föräldrarådgivningens enskilda stödsamtal har ökat med 64 % under första och andra tertialen 2023 i jämförelse med samma period 2022. Därtill har antalet anmälningar till förvaltningens föräldrastödsprogram fördubblats från första och andra tertialen 2022 till samma period 2023.

I relation till den nya socialtjänstlag som förväntas presenteras år 2024 har regeringen föreslagit en omställningssatsning på 8 miljarder kronor för år 2024-2028. Den nya lagen indikerar en omfattande kommande förändring för Sveriges socialtjänster. Även andra lagförslag, såsom samsjuklighetsutredningen, kommer att påverka socialtjänstens målgrupper och arbetssätt. Ovan innebär en omstrukturering av socialtjänstens arbetssätt över flera år, och förvaltningen förbereder sig genom att identifiera hur den kommer att påverkas.

Under 2022 och 2023 har Stiftelsen SHIS Bostäder (SHIS) avvecklat boenden i stadsdelsnämndsområdet vilket har inneburit att antalet nyanlända på SHIS boenden har minskat. Förvaltningens arbete med integration för nyanlända och andra målgrupper kommer därför under 2024 att riktas både mot boende på SHIS samt egenbosatta.

Under år 2022 och 2023 konstaterade Inspektionen för vård och omsorg (IVO) otillåtna tvångs- och begränsningsåtgärder i 80 av 90 granskade gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning. Tillsynen gjordes på nationell nivå och förvaltningens verksamheter fanns inte bland de granskade. Frågan är dock viktig att bevaka ur ett kvalitets- och rättssäkerhetsperspektiv.

Förvaltningens verksamhet

Tidiga och förebyggande insatser

Förvaltningen arbetar för att förebygga och bemöta problematik som föranleder orosanmälningar rörande barn, bland annat genom icke biståndsbedömda insatser som föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram. Även biståndsbedömda insatser såsom familjebehandling erbjuds för att stötta familjer i behov av stöd. Vidare arbetar förvaltningen med förebyggande och tidiga insatser i syfte att främja skyddsfaktorer och avhjälpa destruktiva mönster och beteenden. Förvaltningen arbetar enligt stadens strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Fältassisterna arbetar uppsökande, relationsskapande, främjande och förebyggande för att tidigt upptäcka unga i riskzon. Inom fritidsverksamheten arbetar förvaltningen med regelbundna och ledarledda aktiviteter (*se även mål 1.1*). Nära samverkan med skola och lokalpolisområdet sker i syfte att tidigt identifiera och stödja utsatta unga och motverka destruktiva beteenden. Förvaltningen samverkar även med Region Stockholm exempelvis genom hembesöksprogram och familjecentral, det vill säga föräldrarådgivning, öppen förskola samt Skärholmens barnavårdscentral (BVC) och Skärholmens barnmorskemottagning (BMM). Ungdomsmottagningen arbetar även med en bredd av insatser med målet att förebygga psykisk ohälsa, stress och ångest hos ungdomar upp till 22 år. Förvaltningen erbjuder också stöd till barn att klara skolan inom ramen för arbetet med skolsociala insatser. Arbetet med att förhindra och bryta kriminell livsstil pågår bland annat genom socialsekreterare hos polis samt öppenvårdsinsatser och placeringsformer (*behandlas under mål 3.6*).

Förvaltningens Relationsvårdscentrum Sydväst arbetar mot våld i familjer, vilket innebär stöd och skydd för våldsutsatta och barn samt stöd för våldsutövare. Majoriteten av ärendena rör våldsutsatta och förvaltningen arbetar med riktade informationssatsningar för att nå fler

våldsutövare.

Inom socialtjänsten erbjuds även öppna insatser utifrån arbetet med ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel). Arbetet med ANDTS bedrivs för att förebygga missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel och för att tillgodose att personer med missbruk får stöd och vård för att komma ifrån missbruket. Förvaltningen genomför en kartläggning av ANDTS arbetet och upprättar en aktivitetsplan utifrån det nya ANDTS programmet. Om barn finns med i familjebilden där missbruk förekommer så genomförs en barnkonsekvensanalys. Vid de fall behov av stöd framkommer så utreder förvaltningen barnets behov stöd och skydd och erbjuder insatser.

Stadsdelsnämnden samverkar med utbildningsförvaltningen och Region Stockholm kring barn i behov av särskilt stöd, BUS. Arbetet sker i lokal samverkansgrupp efter stadens ramverk, och har en särskild samordnare från förvaltningen. Den lokala samverkan sker i två forum, BUS-styrgrupp för beslut om gemensam riktning, samt BUS-individ för personärenden.

Socialtjänstens förutsättningar

Förberedelserna för den nya socialtjänstlagen kommer att ledas av socialförvaltningen i samarbete med stadsdelsnämnderna. Som ett led i att möta de nya förutsättningarna kommer förvaltningen att utveckla metoder för systematisk uppföljning av socialtjänstens biståndsbedömda insatser. Detta är en fortsättning av det arbetet som påbörjades 2023 och inkluderar en utbildning rörande socialrätt under våren 2024. Att löpande utveckla samverkan med Region Stockholm är en ingående del i detta.

Nyanlända och etablering

Avseende nyanlända ger förvaltningen samhällsvägledning till både anvisade och egenbosatta, med målet att de etablerar sig i samhället. Vägledningen ges både via medborgarkontoret och medborgarinformatörernas uppsökande arbete samt stärks genom samverkan med civilsamhällesorganisationer. Förvaltningen anordnar temakvällar till boende i stadsdelsnämndsområdet med målet att få fler att känna sig integrerade. Stadsdelsmammorna arbetar uppsökande för att sprida kunskap och ge stöd till nyanlända kvinnor inom stadsdelsnämndsområdet.

Personer med funktionsnedsättning

Inom förvaltningens verksamheter för stöd och service i egen regi är det pedagogiska ramverket en grund och skapar förutsättningar för att arbetet bedrivs med hög kvalitet. Förvaltningen fortsätter även att utveckla alternativ och kompletterande kommunikation för att stärka förståelsen mellan brukare och medarbetare. Detta görs bland annat genom kompetensinsats i KomBo för medarbetare inom LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). KomBo är ett stöd i organisatoriskt lärande i LSS-verksamhet och i implementering av kommunikativa strategier mellan brukare och personal (*Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Fokusområde 5*).

För att motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning arbetar förvaltningen för att förbättra hälsan för de som bor i bostad med särskild service enligt LSS. Arbetet görs genom samverkan med bland annat privata aktörer och frivilligorganisationer för att sprida kunskap om tillgängliga aktiviteter. Bland annat erbjuds målgruppen (personer med

funktionsnedsättning) ett friskvårdskort på stadens simhallar. Hälsöfrämjande insatser och aktiviteter arrangeras för att möjliggöra en meningsfull och aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning (*Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Fokusområde 6 och 8*). Förvaltningen har för avsikt att stärka det stöd som ges till verksamheterna för att motverka hälsorisker och tillse att målgruppen har en meningsfull och aktiv fritid.

Den förebyggande och uppsökande verksamheten, inom förvaltningens verksamheter för stöd och service i egen regi, stärks med en funkfältare som vägleder, sprider information och samverkar övergripande med andra aktörer i frågor inom LSS verksamhetsområde. Funkfältaren lyfter målgruppens behov i frågor som rör hälsa, trygghet samt inkludering och dennes uppdrag fortsätter att utvecklas under år 2024 (*Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Fokusområde 7*).

Under år 2024 planerar förvaltningen att utreda möjligheterna att utöka daglig verksamhet enligt LSS för högfunktionella deltagare. Förvaltningen vill undersöka möjligheten till en daglig verksamhet som är närmare den ordinarie arbetsmarknaden än vad de traditionella dagliga verksamheterna i regel är samt undersöka möjligheten till ändamålsenliga lokaler.

Individuellt utformat stöd såsom personlig assistans är en flexibel insats och förvaltningen ser behov av att öka den enskildes inflytande i utformandet av sina insatser. Inflytande, delaktighet och självbestämmandet ska vara tydligt dokumenterade i genomförandeplanen som utgör det styrande dokumentet i utformningen av stöd och service.

Mot bakgrund av IVO:s tillsyn gällande tvångs- och begränsningsåtgärder i gruppbostad för personer med funktionsnedsättning, avser förvaltningen att vidta åtgärder för att säkerställa medarbetarnas kunskap och medvetenhet.

Socialpsykiatri

Insatserna inom socialpsykiatrins verksamheter i egen regi präglas av ett tydligt brukarperspektiv genom att fortsätta implementera metodiken *Ett Självständigt Liv (ESL)* som grundarbetssätt i stödboende och boendestöd. Metodiken bidrar till klienternas personlighetsutveckling till självständighet genom delaktighet och självbestämmande. Socialpsykiatrin fortsätter även med arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för målgruppen i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen (*Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Fokusområde 7*).

Budget- och skuldrådgivning samt konsumentvägledning

Budget- och skuldrådgivning ges till berörda målgrupper för ökad kunskap om privatekonomi samt hjälp att ansöka om skuldsanering. Budget- och skuldrådgivarna ger personliga råd utifrån personens ekonomiska situation med målet att den enskilde ska ha en hållbar ekonomi. Arbetet med konsumentvägledning stärks i syfte att möta de behov som finns.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Förebyggande och tidiga insatser för att stödja barn i riskzon och motverka destruktivt beteende, åtgärder i korthet:

- Utveckla SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) avseende innehåll såväl som struktur.

- Implementera handlingsplan för fältverksamheten.
- Etablera nyöppnade Familjens hus i Vårberg/Skärholmen som en mötesplats för föräldrar med barn, i syfte att stärka föräldrar i sin föräldraroll.

Främjande av barn och ungas hälsa, åtgärder i korthet:

- Kartlägga samarbetet mellan förebyggande socialtjänst (såsom ungdomsmottagning, föräldrarådgivning, fältassistenter och skolsocionomer) och första linjens psykiatri för barn och unga inom regionen samt ta fram rutin.
- Utvärdera skolsociala team.
- Genomföra kunskaps- och kompetenshöjande satsningar om barnhälsa inom förskoleverksamheten.

Arbetet för att förbättra hälsan för målgruppen inom LSS och socialpsykiatri genom att främja motion och rörelse, åtgärder i korthet:

- Arrangera hälsofrämjande aktiviteter

Påbörja förberedande arbete med omställning utifrån kommande förändringar för socialtjänsten, åtgärder i korthet:

- Undersöka gemensamt förhållningssätt inom myndighetsutövande socialtjänst och påbörja implementering.
- Kartlägga organisation och metod inom förvaltningen syfte att förbereda omställning enligt kommande lagändringar

Arbetet med etablering och inkludering i samhället för nyanlända och andra målgrupper med liknande behov, åtgärder i korthet:

- Identifiera och kartlägg behov och möjligheter för att öka nyanländas etablering och inkludering i samhället.
- Främja och stötta mötesplatser för nyanlända och etablerade svenskar

Ökad jämställdhet

Förvaltningen fortsätter arbetet med att analysera könsuppdelad statistik i verksamheterna för att synliggöra kvinnors och mäns förutsättningar, livsvillkor och behov. Både skillnader och likheter uppmärksammas och synliggörs för att kunna åstadkomma förändring.

Barnrättsarbete

Förvaltningens arbete utgår från stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad. Arbetet med barnrättsperspektivet inom framförallt socialtjänstens myndighetsutövning utvecklas och implementeras med utgångspunkt i Barnkonventionen. Inom förvaltningen finns en barnrättssamordnare som har det övergripande och samordnande ansvaret för implementeringen av barnrättsperspektivet inom denna del av förvaltningens verksamhet. Barnrättssamordnarens uppdrag är bland annat att kartlägga och följa upp hur barnrättsperspektivet beaktas inom socialtjänsten. Förvaltningen arbetar för att öka barns inflytande i socialtjänstens utredningar och i planerandet av insatser i syfte att säkerställa att barn alltid ska komma till tals i frågor som berör dem. Under 2024 kommer ett ungdomsråd att startas upp med syfte att vara ett demokratiskt forum som ökar ungdomars möjlighet att

påverka lokalt beslutsfattande.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
 - Förvaltningens arbete för att säkerställa att barns grundläggande behov tillgodoses
 - Samhällsvägledning för nyanlända
 - Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för att sprida kunskap och ge stöd till nyanlända kvinnor
- Mål 2 - Ingen hunger
 - Förvaltningens arbete för att säkerställa att barns grundläggande behov tillgodoses
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
 - Genomföra barnkonsekvensanalyser i samtliga utredningar där det finns barn i hushållet
 - Förvaltningens arbete enligt stadens strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.
 - Fältassistenternas uppsökande arbete
 - Förvaltningens arbete med *Aktiv fritid* inom LSS och mötesplatser för målgruppen socialpsykiatri
- Mål 4 - God utbildning för alla
 - Förvaltningens arbete enligt stadens strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.
 - Förvaltningens arbetet med Samverkan socialtjänst skola (SAMS)
- Mål 5 - Jämställdhet
 - Likställighet i bedömningar, beslut och stöd mellan könen
 - Arbete med jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
 - De insatser förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar
 - Samhällsvägledning för nyanlända
 - Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för att sprida kunskap och ge stöd till nyanlända kvinnor
 - Samverkan med rådet för funktionshinderfrågor
 - Förvaltningens arbete enligt stadens strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
 - Samhällsvägledning för nyanlända
 - Rättssäker myndighetsutövning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	84 %	Tas fram av nämnd	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
			
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	95 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	80 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	79 %	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)		Fastställs 2024	År
Kommentar			
Årsmål fastställs 2024			
 Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och äldre- och barnnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Skärholmen ger stöd och omsorg där behoven är som störst

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Förebyggande och tidiga insatser för att stödja barn i riskzon och motverka destruktivt beteende
- Främjande av barn och ungas hälsa
- Arbetet för att förbättra hälsan för målgruppen inom LSS och socialpsykiatri genom att främja motion och rörelse
- Påbörja förberedande arbete med omställning utifrån kommande förändringar för socialtjänsten
- Arbetet med etablering och inkludering i samhället för nyanlända och andra målgrupper med liknande behov

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten är på en fortsatt hög nivå.

Fler placerade barn i skolåldern klarar målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan i relation till föregående år.

Andelen brukare som är nöjda med sin insats ligger på en fortsatt hög nivå.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering inom området demokrati och mänskliga rättigheter för arbetet med att stärka personer med olika former av funktionsnedsättningars delaktighet och möjlighet att kunna påverka i samhället i stort samt att höja valdeltagandet för målgruppen.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Nuläge

Under de närmaste tio åren beräknas antalet personer som är 85 år och äldre i Stockholms län att öka med drygt 70 procent, från knappt 50 000 till drygt 86 000 personer. Att gruppen ökar kraftigt är en positiv utveckling samtidigt som det är en utmaning för samhället då det är en grupp som präglas av vårdkonsumtion och är i behov av stöd och hjälp i vardagen (Rapport 2023:6: *Hur mår de allra äldsta i Stockholms län?* Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm).

Risken för demens ökar med åldern. Demens är vanligare bland kvinnor, personer med kort utbildning och personer födda utanför Sverige. I Sverige finns cirka 160 000 personer som har en demenssjukdom. Av dem bor nästan 95 000 hemma och hälften får ingen hemsjukvård. I stället förlitar sig många på informell vård, det vill säga obetald vård som tillhandahålls av anhöriga. Alla som har demenssjukdomar får inte heller en diagnos utan andelen beräknas vara ännu högre i befolkningen (*Folkhälsorapport 2023 Stockholms län*. Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm).

Förvaltningen har uppmärksammat att resultaten i brukarundersökningar är fortsatt låga inom informationsområdet och att information från förvaltningens utförarverksamheter i egen regi inte riktigt tycks nå ut till de äldre i ordinärt boende. I Socialstyrelsens brukarundersökning *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* (2023) har förvaltningen låga resultat på frågorna "Vet du vart du ska vända dig om du vill framföra synpunkter eller klagomål på hemtjänsten?", "Meddelar hemtjänstpersonalen i förväg om tillfälliga förändringar?" och "Anser du att det är lätt att få kontakt med hemtjänstpersonalen?".

I Stockholms stads trygghetsmätning uppger 22 % av personer 80 år och äldre att de känner sig mycket otrygga när de går ut ensam på kvällen i området där de bor, vilket är en högre andel jämfört med i andra stadsdelar. Andelen som uppger oro är högre i alla ålderskategorier jämfört med andra stadsdelar, fransett åldersgruppen 66-79 år där 9 % uppger att de känner

sig mycket otrygga när de går ut ensam på kvällen, vilket är i linje med genomsnittet i staden.

Förvaltningens verksamhet

Kvalitet

Förvaltningen arbetar för att erbjuda en äldreomsorg som präglas av god kvalitet för den äldre. Den enskilde ska ges goda möjligheter till påverkan på och inflytande i sin vardag, i såväl planerandet som utförandet av insatser. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställd, vilket säkerställs genom systematisk uppföljning och egenkontroll.

Utveckling av verksamheten

Mot bakgrund av att allt fler blir äldre, att risken för demens ökar med åldern samt att anhöriga står för en stor del av äldres vård och omsorg, ser förvaltningen ett behov av att vidareutveckla former för stöd till den enskilde och anhöriga. Äldreomsorgen fortsätter därför att utvecklas genom en påbörjad satsning att inrätta ett "demenscentrum" i Sätra vård- och omsorgsboende. Syftet med ett "demenscentrum" är att sprida kompetens och ge vägledning samt att bidra till stärkt kvalitet inom demensområdet. Demenscentrumet blir en miljö för utveckling och kunskap, såväl för medarbetare som allmänheten med möjlighet att sprida goda erfarenheter till andra.

Utifrån att resultaten i brukarundersökningar är låga inom informationsområdet bedömer förvaltningen att arbetet för att äldre ska kunna vara delaktiga och påverka sin vardag fortsatt behöver vara ett prioriterat utvecklingsområde. Under år 2023 påbörjades satsningen "hemtjänstens år" vilket kommer att fortsätta under år 2024.

Förvaltningen kommer även under året att ha en genomgång av basal medicinsk utrustning på vård- och omsorgsboende och vidta åtgärder om behov finns. Möjligheten för vårddjur i verksamheten kommer också att undersökas.

Utbildning

Förvaltningens medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds utbildning. Förvaltningens myndighetsutövande verksamhet och verksamheter i egen regi är Silviahemscertifierade. Det innebär att alla medarbetare har gått en grundutbildning i demenskunskap, arbetsledare har utbildats i teamarbete och minst två medarbetare per enhet och/eller avdelning har gått reflektionsledarutbildning utifrån Silviahemmets vårdfilosofi. Förvaltningen arbetar i enlighet med de krav som medföljer certifieringen, bland annat utbildas nya medarbetare kontinuerligt av Silviahemmet.

Uppsökande arbete, inkludering och kultur

Den förebyggande och uppsökande verksamheten är stärkt med en äldrefältare som vägleder, sprider information och samverkar övergripande med andra aktörer i äldreomsorgsfrågor i syfte att minska den ofrivilliga ensamheten bland äldre. Äldrefältaren lyfter äldres behov i frågor som rör hälsa, trygghet samt inkludering.

Utvecklingen av sociala mötesplatser och träffpunkter fortsätter för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. För att öka den äldres digitala kompetens, samt för att möjliggöra och förenkla användandet av digitala enheter för att skapa en fungerande vardag, tar förvaltningen ett nytt tag kring en "Digital stödjare". Den digitala stödjaren ska vägleda äldre i hur de agerar säkert på internet samt medverka till att skapa social delaktighet genom att stödja äldre i att

använda digital kommunikation. Förvaltningen erbjuder även vissa digitala utbildningar till målgruppen och uppmuntrar/informerar om digitala utbildningar som hålls av andra.

Förvaltningen har under 2023 startat ett arbete med hälsosamtal i samarbete med primärvården vilket även kommer att pågå under 2024. Genom hälsosamtalet fångas den psykiska hälsan hos den äldre upp och stöd samt insatser kan erbjudas för att förebygga psykisk ohälsa.

Mötesplatser och träffpunkter är arenor för att erbjuda ett kulturutbud för äldre. Förvaltningen samverkar fortsatt med kulturförvaltningen för att öka antalet kulturaktiviteter. I enlighet med stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad arbetar förvaltningen också för att främja meningsfulla sociala aktiviteter och rörelse. En förstärkning av hälsopedagoger har gjorts som en del i arbetet med detta.

Mat och måltider av hög kvalitet ska erbjudas i syfte att stärka livskvaliteten för de äldre. Genom projektet Matlyftet ges biståndshandläggarna kompetenshöjande insatser för att öka kunskapen om den sociala betydelsen av mat och måltider. Matlyftet syftar till att motverka undernäring och social isolering bland äldre.

Medarbetare

Äldreomsorgens utförarverksamheter i egen regi är till viss del präglade av brukare och medarbetare med annat modersmål än svenska och utbildningssatsningar anpassas därefter. För att främja bra arbetsvillkor för medarbetarna arbetar förvaltningen vidare med trygga anställningar och ett närvarande ledarskap.

Kontinuitet

Inom hemtjänsten i egen regi präglas insatserna av kontinuitet som bland annat bidrar till trygghet för den enskilde. Verksamheten är öppen under dygnets alla timmar vilket bidrar till att brukare med insatser under både dag och natt får sin hjälp utförd av samma hemtjänstutförare. Kontinuiteten främjas även genom att brukare får sina insatser utförda av en och samma medarbetare i så hög utsträckning som möjligt.

Utvecklad hälso- och sjukvård

Förvaltningen utvecklar kontinuerligt samverkan med regionens hälso- och sjukvård i syfte att underlätta den äldres vardag och stärka god och nära vård. Samverkan sker mellan förvaltningen och det kluster som finns för primärvårdens verksamheter inom stadsdelsnämndsområdet och kommer att utvecklas under år 2024.

Vård- och omsorgsboende i egen regi arbetar för en god samverkan med läkarorganisationen samt säkerställer att det finns adekvat medicinsk kompetens att utföra det kommunala uppdraget upp till sjuksköterskenivå.

Äldrevänlig stad

För att nå målet om en äldrevänlig stad har fem utvecklingsområden identifierats i *Stockholms stads handlingsplan för en äldrevänlig stad*:

- Delaktighet och inflytande
- Samverkan och partnerskap
- Social inkludering

- Bostäder och stadsmiljö
- Kommunikation och information

Samtliga områden ingår i förvaltningens ordinarie arbete, exempelvis i arbetet med att tillhandahålla socialtjänst och äldreomsorg av god kvalitet utifrån äldres behov, att främja meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra, samt i förvaltningens samverkan med pensionärsrådet för att beakta äldres perspektiv i åtgärder för att öka tillgängligheten i stadsdelsnämndsområdet.

Förvaltningen beaktar handlingsplanen för en äldrevänlig stad i samband med investeringar i offentlig miljö. Se aktivitet under mål 2.1: "Förvaltningen söker budgetjustering inom området klimatinvesteringar för ökad krontäckningsgrad och beskuggning".

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Omstart av tidigare planerad satsning att utveckla Sätra vård- och omsorgsboende till ett "demenscentrum", åtgärder i korthet:

- Att utifrån framtagna projektplan fastställa en organisation och om möjligt uppstart av någon form av verksamhet

Arbetet för att äldre ska uppleva att de kan vara delaktiga och påverka sin vardag, åtgärder i korthet:

- Följa upp kommunikationsplan och informationsmaterial
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom hemtjänsten

Ökad jämställdhet

Förvaltningen fortsätter arbetet med att analysera könsuppdelad statistik i verksamheterna för att synliggöra kvinnors och mäns förutsättningar, livsvillkor och behov. Både skillnader och likheter uppmärksammas och synliggörs för att kunna åstadkomma förändring.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
 - Förebyggande insatser genom öppna träffpunkter och mötesplatser
- Mål 5 - Jämställdhet
 - Likställighet i bedömningar, beslut och stöd mellan könen
 - Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
 - De insatser förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar
 - Arbetet med nationella minoriteter och aktiviteter inom finskt förvaltningsområde
 - Samverkan med pensionärsrådet
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
 - Rättssäker myndighetsutövning

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
-----------	--------	---------------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel nöjda omsorgstagare		Fastställs 2024	År
Kommentar Årsmål fastställs 2024			
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	79 %	År
 Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,04	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	67 %	67 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	9	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda om, och i så fall hur, uppföljningen av äldreboende som är upphandlade inom stadens LOV-avtal, kan överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden	2024-01-01	2024-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att införa ramtid fullt ut	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Äldre i Skärholmen får en god omsorg och är trygga

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Omstart av tidigare planerad satsning att utveckla Sätra vård- och omsorgsboende till ett "demenscentrum"
- Arbetet för att äldre ska uppleva att de kan vara delaktiga och påverka sin vardag

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen nöjda omsorgstagare ligger på en fortsatt hög nivå.
 Personalkontinuiteten inom hemtjänsten ligger på en fortsatt hög nivå.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker medel från Äldreförvaltningen gällande matlyftet.	2024-01-01	2024-12-31
Förvaltningen söker medel för Silviahems-certifiering (utbildning för nyanställda medarbetare) samt specialistutbildning till Silviasystem för	2024-01-01	2024-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
undersköterskor från kompetensutvecklingssatsningen.		
Förvaltningen söker vikarieersättning för Silviahemsutbildningar från kompetensutvecklingssatsningen.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nuläge

Enligt Stockholms stads skolenkät 2023 deltar 44 % av stadsdelsnämndsområdets barn i årskurs 5 och 8 i föreningslivet, jämfört med 63 % i staden som helhet. Även i enkäten år 2022 var resultatet för stadsdelsnämndsområdet lägre än i övriga staden. Trenden är dock positiv. År 2022 var resultatet 39 % och år 2021 36 %. När det gäller deltagande i idrottsaktiviteter, nöjdhet med tillgången på idrottsaktiviteter, möjligheterna till spontanidrott samt tillgången till kulturaktiviteter generellt så är resultatet för barn och unga i stadsdelsnämndsområdet i årskurs 5 såväl som årskurs 8 lägre än snittet för staden som helhet. Detta förhållande gäller i större utsträckning för flickor än pojkar. (*Skolenkäten 2021, 2022, 2023, Stockholms stad*).

Andelen vuxna som är nöjda med möjligheten att utöva och ta del av kulturaktiviteter i stadsdelsnämndsområdet har ökat mellan 2022 till 2023. Resultaten för stadsdelsnämndsområdet är jämförbara med staden som helhet. Gällande möjlighet till spontanidrott, ledarledd idrott/motion och möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden så har resultaten för stadsdelsnämndsområdet ökat mellan 2022 och 2023 och är jämförbara med resultaten för staden som helhet. (*Medborgarundersökning 2023, Stockholms stad*).

Förvaltningens verksamhet

Tillgången till bostadsnära natur och attraktiva platser i den offentliga miljön är prioriterade bland annat ur ett folkhälsoperspektiv. Förvaltningen arbetar för att stärka befintliga platser samt utöka utbudet av platser som ger möjlighet till spontanidrott, natur- och rekreationsupplevelser. Bland annat genomförs förstärkningsåtgärder längs Mälarens strandlinje och upprustning och successiv tillgänglighetsanpassning av stadsdelsnämndsområdets utegym.

Förvaltningen arbetar också för att erbjuda ett brett utbud av kultur och rekreation inom ramen för platsamverkan, som beskrivs närmare under mål 3.6. Även inom de egna verksamheterna utvecklas möjligheten till kulturupplevelser och fysisk aktivitet för olika målgrupper. Under 2023 arrangerade förvaltningen exempelvis en festival för personer med funktionsnedsättning, seniordagar och matkultur dagar för seniorer (65+) samt professionella kulturupplevelser för barn i förskolan. Kultursekreteraren har fortsatt ett samordningsansvar inom förvaltningens verksamhet, med huvudsakligt fokus på kultur inom förskolan och förvaltningens öppna verksamheter till barn och unga. Under sommaren 2023 arrangerade förvaltningen simskola för barn i stadsdelsnämndsområdet och planerar för liknande evenemang för olika målgrupper under 2024. *För kultur mer specifikt till barn och unga, se även mål 1.1*. Under 2024 kommer Prideveckan att uppmärksammas i Skärholmens

verksamheter och temat kommer då att prägla verksamheternas innehåll.

Förvaltningen planerar att starta ett fritidsbibliotek efter Fritidsbankens modell. Fritidsbanken är som ett bibliotek med sport- och friluftsutrustning. Här går att låna utrustning som exempelvis skidor, skridskor, flytvästar, tält, bollar, klubbor, fotbollsskor, hjälmar eller stormkök. Fritidsbanken Sverige är en ideell, nationell förening som äger varumärket Fritidsbanken och som kommer stötta förvaltningen i frågor kring nyetablering, utveckling, utbildning, information, marknadsföring och nätverkande med andra kommuner och intressenter. Förvaltningen planerar att söka samverka inom staden för att möjliggöra en nyetablering av denna verksamhet. Ett avtal med Fritidsbanken Sverige har tecknats, dialog med fastighetsägare pågår i syfte att hitta en lämplig lokal i centrummiljö och planering för bemanning av verksamheten påbörjas inom kort.

År 2023 beslutade stadsdelsnämnden om en handlingsplan för att stärka civilsamhället. Under 2024 fortsätter implementeringen av handlingsplanen i berörda delar av förvaltningens verksamheter. Exempelvis främjar förvaltningen föreningslivets möjligheter att mötas genom att anordna en nätverksträff för representanter för civilsamhället och stödjer aktörerna med informationsspridning om deras offentliga aktiviteter. Civilsamhällets förutsättningar att öka sin medverkan i platsaktivering undersöks. Under 2023 kartlägger förvaltningen tillgången till lokaler inom stadsdelsnämndsområdet i Stockholms stads verksamheter som kan göras tillgängliga för föreningslivet. Arbetet för att möjliggöra för föreningslivet att nyttja fler lokaler fortsätter under 2024. Under 2024 kommer förvaltningen att teckna ett avtal om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med lämplig aktör som komplement till de samverkansöverenskommelser som tecknas för att komplettera och bredda utbudet av aktiviteter för barn och unga.

Förvaltningen arbetar i övrigt fortsatt för att främja föreningsklimatet bland annat genom utveckling av formerna för föreningsbidrag, detta för att skapa förutsättningar för så många föreningar som möjligt att söka. Exempelvis ger förvaltningen stöd under ansökningsförfarandet och även vid återrapportering och ekonomisk redovisning. Förvaltningen ansöker om budgetjustering för att kunna öka antalet föreningar som kan genomföra stadsdelsdagar samt erhålla föreningsbidrag. Därtill för förvaltningen en dialog med civilsamhället om att genomföra högtidsfiranden i stadsdelsnämndsområdet.

Förvaltningen har en viktig roll i att främja samverkan med andra förvaltningar och bolag som förväntas förlägga satsningar på kultur-, idrotts- och föreningsliv i fokusområdet Skärholmen. Utvecklingsarbetet med analys av lokala förutsättningar är ett viktigt underlag för stadens gemensamma arbete i Skärholmen och beskrivs under mål 3.7.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet med kultur och idrott i det främjande arbetet för barn och unga, åtgärder i korthet:

- Ta fram handlingsplan för utveckling av kulturverksamheten i förvaltningens öppna verksamheter
- Ta fram ramverk för etablering av ett nätverk mellan aktörer som driver kulturverksamhet för barn och unga i stadsdelsnämndsområdet
- Utred möjligheten att starta ett pilotprojekt i förskolan med syfte att öka förskolebarns

intresse för idrott och rörelse

- Genomför analys och utveckling av nämndindikatorer kring barn och ungas deltagande i kultur respektive idrottsverksamhet

Ökad jämställdhet

Jämställdhet beaktas i framtagande av handlingsplan för utveckling av kulturverksamheten i förvaltningens öppna verksamheter.

Barnrättsarbete

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med utveckling av kulturutbudet i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar. De öppna fritidsverksamheterna samverkar med kulturskolan och kulturhuset stadsteatern för att främja tillgången till kultur.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Förvaltningens arbete med att erbjuda starka målpunkter som ger möjlighet till spontanidrott samt natur- och rekreationsupplevelser
- Mål 4 - God utbildning för alla
- Förvaltningens arbete för ett rikt och inkluderande kultur, idrotts- och föreningsliv
- Mål 5 - Jämställdhet
- Jämställdhet beaktas i framtagande av handlingsplan för utveckling av kulturverksamheten i förvaltningens öppna verksamheter.
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
- Förvaltningens arbete för ett rikt och inkluderande kultur, idrotts- och föreningsliv

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	52 %	56 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	70 %	76 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	70 %	77 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	50 %	66 %	År

Nämndmål: I Skärholmen har alla tillgång till ett rikt kultur, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet med kultur och idrott i det förebyggande arbetet för barn och unga

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden ökar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ansöker om budgetjustering inom området högtider och evenemangsdagar avseende konsertserie "FOLK på gården.	2024-01-01	2024-12-31
Förvaltningen ansöker om budgetjustering inom området högtider och evenemangsdagar avseende utökat antal stadsdelsdagar.	2024-01-01	2024-12-31
Förvaltningen ansöker om budgetjustering inom området Stockholm vid Vattnet avseende förstärkning av Mälärhöjdsbadet som målpunkt året om.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* är fyra verksamhetsområdesmål insorterade:

- Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring
- Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar
- Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar
- Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nuläge

År 2022 förbrukade förvaltningen 1 393 581 kWh/år el vilket innebar en minskning med 4 % i jämförelse med år 2021. Under år 2022 sa förvaltningen upp kontraktet för de två lokaler med högst energiförbrukning per kvadratmeter i samband med flytten till nytt förvaltningskontor, som ägde rum i januari år 2023. Inredningen i det nya kontoret består främst av befintliga möbler (42 %) och renoverade möbler (19 %) från både Stocket och det gamla förvaltningskontoret.

Förvaltningen har i dag en fordonsflotta bestående av 15 bilar varav 6 är rena elbilar, två är elhybrider, tre diesel, tre gas/bensin och en etanolbil.

Recirkulation och ett ansvarsfullt förhållningssätt till jordens resurser är en stor del i klimatarbetet. Enligt målen i Agenda 2030 har regeringen beslutat om att Sveriges matsvinn ska minska vilket är en viktig del i arbetet mot att bli en klimatpositiv stad. På alla hämtställen i stadsdelsnämndsområdet med möjlighet till matavfallsinsamling samlas matavfallet in.

Förvaltningens verksamhet

Arbetet för att Stockholm stad ska bli klimatpositivt är komplext och kommer över tid att kräva både större och mindre åtgärder. För förvaltningen innebär arbetet att identifiera vilka

åtgärder som i en stor skala bidrar till målet men även de mindre åtgärderna som snabbt gör skillnad.

Förvaltningen bidrar till att uppfylla stadens mål om ett klimatsmart och hållbart Stockholm, ett arbete som samordnas av förvaltningens miljö- och klimatsamordnare. Bland annat för förvaltningen dialog med berörda fastighetsägare i syfte att genomföra åtgärder för minskad energiförbrukning i de lokaler som förvaltningen nyttjar. Arbetet med att identifiera och implementera möjliga åtgärder för att minska förvaltningens elkonsumention fortsätter att utvecklas under år 2024 med verksamhetsspecifika åtgärder och rutiner. Förvaltningen bistår Miljö- och hälsoskyddsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, i arbetet med att identifiera potentiella kolsänkor och klimatanpassningsåtgärder inom stadsdelsområdet.

Återanvändning av inventarier hanteras via Stocket, genom inlämning till återvinning eller förvaring i väntan på ny användning. Stocket är förstahandsalternativet vid inköp av möbler och inventarier. En funktion inom förvaltningen ansvarar för framtagning av annonser och samordning av logistik. Förvaltningen är också ansluten till *Centrum för cirkulärt byggandes* digitala marknadsplats där det finns möjlighet att annonsera större mängder material, möbler och vitvaror.

Förvaltningen arbetar för att i så hög takt som möjligt fasa ut fossilbaserade transporter till förmån för hållbart resande, vilket gäller såväl de egna fordonen som de krav som ställs vid upphandling. Förvaltningen har en nära dialog med Transportcentrum, en del av miljöförvaltningens verksamhet, för rådgivning och hjälp att följa utbudet på marknaden för att kunna hitta fordon som har en så hög miljöklassning som möjligt givet verksamheternas förutsättningar och behov. Förvaltningen nyttjar också Transportcentrum för att få stöd i att formulera miljökrav på transporter, fordon, arbetsmaskiner och bränslen som ingår i upphandling av varor, tjänster och entreprenader. Vid upphandling ställer förvaltningen de krav på fordon och drivmedel som alltid ska ställas i upphandlingar som innehåller en betydande del transporter och arbetar utifrån den grundmall som tagits fram centralt i staden.

Under 2024 avser förvaltningen delta i Pilot Cities ansökan Scale Stockholm. Ansökan ämnar att skapa klimatomställningsarenor tillsammans med lokalt näringsliv, civilsamhälle och akademien. Skärholmen är ett av sex geografiska områden som är utvalda för fördjupad dialog och samskapande.

Förvaltningen arbetar även med att minska matsvinn genom att mäta tallrikssvinnet på förvaltningens förskolor och inom äldreomsorgen i egen regi. Arbetet utvecklas under år 2024 med fördjupad analys av mätningarna samt framtagande av åtgärdsförslag. Förvaltningen kompetensutvecklar kockar i näringslära och i hållbar matlagning med låg klimatpåverkan.

Förvaltningen är beredd att bistå Miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden med att kartlägga områden som kan restaureras och bli kolsänkor. När stadens nya miljöprogram och klimathandlingsplan är på plats tar förvaltningen, baserat på dessa, fram en lokal miljö- och klimathandlingsplan.

Rutiner för agerande vid värmebölja finns inom samtliga berörda verksamheter, vilket omfattar verksamheter med målgrupper som kan ses som särskilt sårbara. Arbetet med risk-

och sårbarhetsanalys har också omfattat att se över lokaler som förvaltningen nyttjar utifrån värmekarteringar framtagna av Trafikkontoret. Ett arbete pågår vid äldrenämnden för att ta fram information gällande svalka vid värmeböljor som kommer att gälla för samtliga stadsdelsförvaltningar.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet med energieffektivisering, åtgärder i korthet:

- Prioritera verksamhetsspecifika åtgärder och rutiner för energieffektivisering utifrån energiförbrukning.
- Integrera rutiner för energieffektivisering i verksamheternas årshjul samt i intern kontroll

Arbetet med återbruk och med att minska matsvinn, åtgärder i korthet:

- Kommunera goda exempel på användning av Stockets återbrukstjänst internt
- Utred möjligheterna att recirkulera material i samarbete med remakeverksamheter
- Genomför matsvinnsmätningar
- Följ upp och analysera resultat från matsvinnsmätningar

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Förvaltningens arbete med minskad klimatpåverkan
- Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion
- Förvaltningens arbete med återbruk
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna
- Förvaltningens arbete med avfallshantering och återvinning
- Förvaltningens arbete för minskad energiförbrukning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens organisation	1,35 GWh	1 735 GWh	År

Nämndmål: Skärholmen har minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Beskrivning

Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål två och tre prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet med energieffektivisering
- Arbetet med återbruk och med att minska matsvinn

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Förvaltningens upphandlade livsmedel och måltider har en minskad klimatpåverkan
 Förvaltningens köpta energi minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Andel upphandlingar vars värde överstiger 1 mnkr som innehåller relevanta klausuler utifrån Miljöprogrammet	100 %		År
Minskad energiförbrukning i förvaltningens verksamheter	5 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering inom området klimatinvesteringar för ökad krontäckningsgrad och beskuggning.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Nuläge

Stockholm stads samlade grönyta minskade under perioden 1998-2019 med 389 hektar (*Stockholms biotopdatabas, 2029*). Ett stabilt ekosystem inom stadsdelsnämndens område ger förutsättningar för en hälsosam och motståndskraftig stadsdel. I Skärholmens stadsdelsnämndsområde finns totalt 426 hektar park- och naturmark, med kapacitet att hantera effekter av extrema klimatrelaterade vädervariationer såsom skyfall och värmeböljor. Många av naturstråken i stadsdelsnämndsområdet är viktiga spridningszoner som gynnar biologisk mångfald. Sätterskogens naturreservat är ett kärnområde med höga biologiska värden där brynzoner med stora ekar och branta sluttningar samt barrskog finns bevarade. Genom Sätterskogen finns kopplingar till flera av stadens utpekade gröna kilar, ekologiska spridningszoner samt kärnområden som klassas som ekologiskt särskilt betydelsefulla. Ett område nordväst om Västerholmsskolan i Vårberg har pekats ut som ett potentiellt nytt biotopskyddsområde.

Livsmedel har en stor inverkan på naturen och är ett effektivt sätt för förvaltningen att bidra till främjandet av biodiversitet på en stor skala. I genomsnitt ger ekologisk odling 30 % fler arter av växter, insekter och andra djur jämfört med konventionell odling (*Sveriges lantbruksuniversitet, 2014*).

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningens arbete med att förstärka betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och på parkmark fortsätter i tätt samarbete med miljöförvaltningen utifrån det stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald som beslutats av Kommunfullmäktige. För att gynna den biologiska mångfalden slår förvaltningen 250 000 m² slätter med upptag i både naturreservatet och andra platser inom stadsdelsnämndsområdet. Under 2024 fortsätter arbetet

med att stärka den biologiska mångfalden och de gröna stråken som stadsdelsnämndsområdet knyter an till.

Förvaltningen informerar även stadsdelsnämndsområdets invånare om möjligheten att skriva brukaravtal med förvaltningen om stadsodling på stadens mark.

Arbetet med att öka andelen inköp av ekologisk och klimatsmart mat fortsätter under 2024. Förvaltningen avser att ta ett helhetsgrepp gällande inköp av ekologiska livsmedel och måltider och utveckla arbetet för förbättrad måluppfyllelse.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet för biologisk mångfald i naturreservatet och i parkmark, åtgärder i korthet:

- Friställ träd, anläggning högstubbar för att gynna vedlevande insekter och fåglar och skapa faunadepåer.
- Utred krontäckningsgrad som underlag för planering och skötsel av grönområden.

Arbetet för att öka andel ekologisk och klimatsmart mat, åtgärder i korthet:

- Genomför kartläggning av verksamheternas förutsättningar för att köpa ekologiska produkter med en nulägesanalys i förhållande till andra stadsdelar.
- Ta fram handlingsplan utifrån rådande förutsättningar för att kunna arbeta med prioriteringen.
- Öka kunskapen hos inköpande funktioner om förutsättningar och möjligheter för att öka ekologisk och klimatsmart mat.

Ökad jämställdhet

Naturvårdsverkets kartläggning av friluftsvanor från år 2018 visar att större delen av människors friluftsliv sker i tätortsnära natur. Cirka 80 % besöker naturområden minst en gång per vecka om det ligger inom 100 meter från bostaden och 50 % gör det om det ligger mellan 500 meter och 1 km från bostaden. Naturvårdsverkets uppföljning av de politiska målen för friluftsliv år 2019 pekar på att grupper som kvinnor och personer med funktionsnedsättning identifierar otrygghet som en barriär för att ta sig ut i naturen. Tidsbrist pekas ut som det största hindret oavsett ålder, kön och funktionalitet. I detta avseende är bostadsnära natur av stor betydelse för att främja regelbundet utövande av friluftsliv. Det är också i sådana miljöer där arbetet för att främja trygghet och tillgänglighet blir mest avgörande. Förvaltningens insatser i naturmiljö syftar till att möjliggöra och öka incitamenten för att fler personer besöker den bostadsnära naturen.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
- Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Förvaltningens arbete för ökad biologisk mångfald i naturreservatet och i parkmark
- Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion
- Förvaltningens arbete för att öka andel ekologisk och klimatsmart mat.
- Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald

- Förvaltningens arbete för ökad biologisk mångfald i naturreservatet och i parkmark

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: I Skärholmen ökar den biologiska mångfalden

Beskrivning

Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål fem prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet för biologisk mångfald i naturreservatet och i parkmark
- Arbetet för att öka andel ekologisk och klimatsmart mat

Förväntat resultat

Se aktivitet och indikator kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Naturmiljöer tas omhand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering inom området biologisk mångfald för att friställa gamla träd och anlägga faunadepåer samt skapa högstubbar för att gynna fåglar.	2024-01-01	2024-12-31
Förvaltningen söker budgetjustering inom området naturreservat för upprustning av målpunkt Sättra vattenkvarn intill Sättraån	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Nuläge

Att byta ut en bilresa om dagen mot en cykeltur kan minska koldioxiden från den transporten med 0,5 ton per år (PASTA-projektet, 2021). Funktionell cykelinfrastruktur samt god kvalitet på underhåll är en av sex faktorer som kan avgöra hur många som väljer att cykla (Nationellt cykelbokslut, Trafikverket, 2019).

Stadsdelsnämndsområdet har ett nätverk med drygt 4,5 mil gång- och cykelbanor, där

cyklister och gångtrafikanter samsas. Förvaltningen har ansvar för drift samt upprustning av gång- och cykelbanorna.

Vid större skyfall kan det finnas ytor i stadsdelsnämndsområdet som drabbas av översvämning, höga flöden och stående vattenmassor. Detta framgår i stadens skyfallskartering. Det här kan orsaka skador på fastigheter och påverka framkomligheten i de drabbade områdena.

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningen planerar och genomför underhåll och reinvestering av park- och cykelbanorna utifrån en flerårig investeringsplan samt arbetar löpande under året med drift och underhåll av gång- och cykelbanorna för att upprätthålla ett gott skick på markbeläggningen. Förvaltningen identifierar och åtgärdar löpande olika hinder för framkomlighet, slyröjer, tar bort löv på hösten samt gör täta kontroller av entreprenaden för vinterväghållning för att säkerställa god framkomlighet året om. Förvaltningen för dialog med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet i planerade och pågående projekt samt för att ta emot synpunkter och förslag till det dagliga arbetet.

Förvaltningen deltar även i arbetet med att se över huvudnätet av cykelvägar genom stadsdelsnämndsområdet, och verkar som remissinstans för standardhöjning och nyetablering av gång- och cykelbanor i stadsutvecklingsprojekten. Arbetet sker i samverkan med trafikkontoret, exploateringskontoret och i vissa fall byggaktörer.

För att i enlighet med *Cykelplanen 2021* öka antalet invånare i stadsdelsnämndsområdet som cyklar, arbetar förvaltningen med cykelfrämjande insatser med fokus på ovana grupper. Genom samarbetet med föreningen Cykelfrämjandet genomförs fyra nybörjarkurser i stadsdelsnämndens område, för att fler ska lära sig att cykla. Cyklister i stadsdelarna introduceras i att cykla ”året runt”.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet med att främja cykling för ovana grupper, åtgärder i korthet:

- Arbeta för att främja cykling för ovana grupper genom samarbete med föreningen Cykelfrämjandet
- Arbete för att skapa förutsättningar för cykling ”året runt”

Arbetet med att upprätthålla framkomligheten för gång och cykel i korthet:

- Ta fram kartläggning av prioriterade cykelstråk som kan vara sårbara vid större skyfall.

Ökad jämställdhet

Kvinnors och mäns mobilitetsval skiljer sig åt. Studien *Gender and (smart) mobility* från 2021 genomförd av Ramboll konstaterar att kvinnor i högre utsträckning än män går, medan män åker bil och cyklar i högre grad än kvinnor. Genom att skapa goda förutsättningar för invånare att ta sig fram till fots och med cykel och inte enbart med bil kan mer jämställda förutsättningar för framkomlighet i stadsdelsnämndsområdet uppnås.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Förvaltningens arbete med park-, gång- och cykelbanorna
- Mål 5 - Jämställdhet
- Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
- Förvaltningens arbete med park-, gång- och cykelbanorna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska redogöra för hur långt arbetet kommit med utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: I Skärholmen ökar framkomligheten och utsläppen minskar

Beskrivning

Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål ett prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet med att främja cykling för ovana grupper
- Arbetet med att upprätthålla framkomligheten för gång och cykel

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel invånare i stadsdelsnämndsområdet som upplever att det är lätt att ta sig fram med cykel ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel på cykel	70 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Nuläge

Enligt Naturvårdsverkets skräpmätning 2020 slängs det cirka 35 miljoner föremål på landets trottoarer, gång- och cykelbanor. Det kan utgöra en risk att skada både människor och djur, innebär stora kostnader samt att material som hade kunnat återvinnas inte tillvaratas.

Från 2026 gäller en ny lag som ger Sveriges alla kommuner ansvaret att samla in vanligt förpackningsavfall separat på allmänna platser där det förekommer stora mängder skräp.

Andelen hushållsavfall som samlas in för materialåtervinning eller biologisk behandling ökar men återvinningsgraden är lägre jämfört med Göteborg och Malmö (Miljöbarometern, 2022)

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningen ingår i en gemensam upphandling av hämtning och borttransport av verksamhetsavfall. Inom ramen för den processen utreder förvaltningen möjligheten till och ekonomiska förutsättningar för förbättrad källsortering i verksamhetslokaler och utemiljöer med mycket nedskräpning.

Förvaltningen har utrett lämpliga platser för förbättrad källsortering av avfall som uppkommer och har gjort insatser för att minska nedskräpningen och för att bättre och mer effektivt ta hand om det skräp som uppstår.

Arbetet stärks med att minska användningen av engångsprodukter med fokus på plast i verksamheter där de vanligaste produkterna förekommer. Arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft används för att kartlägga, riskbedöma och byta ut kemikalier som används i verksamheterna med särskilt fokus på verksamheter för barn och unga.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet för att minska avfall samt förbättra avfallssortering, åtgärder i korthet:

- Genomför kommunikationsinsats till medborgare för att öka kännedomen om återvinningscentralen i Sättra.
- Utred förutsättningarna för källsortering på allmän plats i samband med evenemang med förvaltningen som arrangör.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
- Bra mat och giftfria miljöer i förskolan
- Mål 6 - Rent vatten och sanitet för alla
- Förvaltningens arbete för att minska skadliga material i verksamheter för barn, minska avfall samt förbättra avfallssortering
- Mål 14 - Hav och marina resurser
- Förvaltningens samverkan för god vattenstatus på områdets strandbad i stadsdelsnämndsområdet

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggsvarubedömningen	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål: I Skärholmen främjas invånarnas hälsa genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Beskrivning

Inom ramen för målet och miljöprogrammets mål fyra, sex och sju prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet för att minska avfall samt förbättra avfallssortering

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Samtliga bygg och anläggningsentreprenader i förvaltningens regi använder Byggvarubedömning

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* är sju verksamhetsområdesmål insorterade:

- Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd
- I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb
- I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med
- Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb
- Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden
- Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser
- Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nuläge

Förvaltningens budget uppgår till 1 365,8 mnkr för verksamhetsåret 2024. Fördelningen av budget till verksamheterna har utifrån detta skett med grund i uppdrag, inriktning i budgettexter, redovisade prioriteringar samt behov i verksamheter och hos målgrupper och brukare.

Förvaltningens tilldelning ökade med 1,9 % från 2022 till 2023. Till 2024 ökar den med 3 %. Detta ses mot bakgrund av lågkonjunktur i Sverige med höga räntor, högre inflation samt minskat skatteunderlag. Förvaltningens lokalbestånd består av 50 lokaler. Den totala hyreskostnadens andel av förvaltnings totala omsättning uppgår till 6,9 % enligt verksamhetsberättelsen 2022. Av det totala lokalbeståndet är 14 införhyrningar av fastighetsägare vilket motsvarar 28 %.

Förvaltningens verksamhet

Givet konjunkturläget och utifrån förvaltningens uppdrag att använda skattemedel på ett ansvarsfullt och resurseffektivt sätt, ligger ett fortsatt stort fokus under 2024 på ekonomiuppföljning och prognossäkerhet. Detta sker med verksamhetsperspektiv. Vid

prognostiserat underskott tas åtgärdsplaner fram, både på enhets- och avdelningsnivå. Viktigt i arbetet är kvalitativa och genomarbetade underlag och att utveckla en metodik som ger en tydlighet i ansvar, roller och steg i arbetet. Detta för att skapa proaktivitet samt att kunna vidta adekvata åtgärder och prioriteringar utifrån en kunskap om nuläge och behov framåt. Förvaltningen redovisar löpande det ekonomiska läget för alla chefer. Syftet är att skapa en helhetssyn kring dels förvaltningens ekonomiska situation och att dels ge en omvärldsbevakning över det ekonomiska omvärldsläget.

Under 2023 har en översyn av ekonomi- och verksamhetsprocess inom avdelningen för socialtjänst gjorts, i syfte att förtydliga roller och ansvar samt att förbättra prognoserna. Detta arbete kommer att fortlöpa under 2024 för samtliga avdelningar i samband med införandet av gemensamt planeringsverktyg (GPS) i Stockholms stad. Inom projektet implementeras ett nytt verktyg för budget och uppföljning av ekonomi, i syfte att förbättra analyser och prognoser.

Det utvecklingsarbete avseende intern kontroll som påbörjades under 2022 pågår fortsatt år 2024, både vad avser framtagande av relevanta processer och adekvata kontroller, men också kring uppföljning och systematik i hur identifierade avvikelser hanteras.

Förvaltningen strävar efter att begränsa stadens investeringskostnader och förvaltningens hyreskostnader genom att bedriva en effektiv lokalförsörjning med målet att ha kostnadseffektiva och ändamålsenliga lokaler. Samnyttjande av lokaler eftersträvas där så är möjligt och vid behov av nya lokaler undersöks införhyrningar inom staden. Under året planerar förvaltningen att inventera skicket på samtliga förskolor samt göra en plan för långtidsplanerat underhåll.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet för budget i balans och en hög prognossäkerhet med god redovisningssed, åtgärder i korthet:

- Justering och implementering av ekonomi- och verksamhetsuppföljningsprocess, som utgår ifrån behov, nya stödsystem och arbetssätt på avdelnings- och enhetsnivå.
- Implementering och utbildning av GPS för medarbetare (chefer).

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
- Förvaltningens arbete för en effektiv och väl fungerande förvaltning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Skärholmens ekonomi är stark och hållbar

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet för budget i balans och en hög prognossäkerhet med god redovisningssed.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Förvaltningen har en hög prognossäkerhet.
Förvaltningen har en god budgetföljsamhet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Hyreskostnaders andel av förvaltningens budget	7 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Nuläge

Stadsdelsnämndsområdet har över tid en trend av minskat ekonomiskt bistånd. Andelen av befolkningen i stadsdelsnämndsområdet som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året har minskat från 5 % under år 2019 till 3,7 % under 2022. Dock har stadsdelsnämndsområdet fortsatt den tredje högsta andel personer som uppbär ekonomiskt bistånd inom staden. Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet, vilket utgör orsaken för drygt hälften av vuxna med ekonomiskt bistånd. Andelen personer som uppbär ekonomiskt bistånd och som har arbetslöshet som försörjningshinder i stadsdelsnämndsområdet speglar hur det ser ut i staden generellt (*Socialtjänstrapporten 2022*). På samma sätt följer även statistik för stadsdelsnämndsområdet rörande arbetslöshet bland invånare den minskade trenden som kan ses i staden generellt. Stadsdelsnämndsområdet har dock näst högst andel arbetslösa i hela staden (*SCB/SWECO 2022*). I staden finns en trend av ökad genomsnittlig biståndstid, vilken 2022 låg på 7,6 månader. Genomsnittlig biståndstid skiljer sig mellan hushållstyper och när det gäller gruppen ensamstående kvinnor utan barn har förvaltningen den längsta genomsnittliga biståndstiden på 8,7 månader. Upplevelsen av insatser rörande ekonomiskt bistånd är samlat god i stadsdelsområdet. 76 % av biståndstagarna upplever i mätning 2022 att de får en förbättrad situation av insatsen eller insatserna de fått från socialtjänsten gällande ekonomiskt bistånd vilket är 2 procentenheter högre än snittet i staden (*Socialtjänstrapporten 2022*).

Vad gäller det lokala näringslivet i Skärholmens stadsdelsnämndsområde finns över 1 400 arbetsställen och 32 % av alla existerande branscher finns representerade.

Stadsdelsnämndsområdet har två profilmärningar, med god tillväxt och högre tillväxt än Stockholms stad i sin helhet. De är tillverkning samt uthyrning, fastighetsservice, resetjänster

och stödtjänster. (Områdesblad 2020). Vidare pekar den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF5 2050) ut Skärholmen-Kungens kurva som en regional stadskärna.

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningens arbete med att ge likställigt stöd till personer för att uppnå egen försörjning fortlöper. Befintliga samverkansformer vidareutvecklas kontinuerligt, i syfte att nå de målgrupper som står längre bort från arbetsmarknaden, exempelvis utrikesfödda kvinnor. Samverkan sker bland annat med arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Stockholm. Förvaltningen har även externa samarbetspartners avseende personer med psykisk ohälsa som står utan sysselsättning. Detta i syfte att öka förutsättningar för målgruppen att på sikt komma ut i reguljära aktiviteter via Jobbtorg eller Arbetsförmedlingen. Förvaltningen fortsätter det initierade samarbetet med förtroendeläkare för arbetsförmågebedömningar som ett led i att stötta personer till arbete.

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet med ferie- och Stockholmsjobb, i syfte att ungdomar och vuxna ska få bättre förutsättningar genom förvärvade meriter, kontakter och motivation.

Under år 2024 fortsätter förvaltningen ett lokalt näringslivsarbete i stadsdelsnämndsområdet, samordnat med stadens övriga förvaltningar och bolag och i linje med målen i *Stockholms stads näringslivspolitik 2020-2024*. Näringslivsarbetet är viktigt för att ta hand om den potential som finns i stadsdelsnämndsområdet, med grund i bland annat den prognostiserade befolkningstillväxten samt tillväxten av marknadsområdet. Förvaltningen fortsätter även att utveckla samarbetet med Huddinge kommun i näringslivsfrågor. Arbetet konkretiseras mer under rubriken *Arbetet enligt Näringslivspolitik för Stockholms stad* nedan.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Utveckling av arbetssätt i syfte att personer som står långt från arbetsmarknaden ska nå egen försörjning, åtgärder i korthet:

- Deltagande i pilotprojekt Stockholmskraften som syftar till att stötta långtidsarbetslösa genom multikompetenta team har fullföljts enligt plan.
- Följ upp och utveckla implementerade arbetssätt med konsultläkare.

Dialogen med det lokala näringslivet, inom ramen för platssamverkan, åtgärder i korthet:

- Genomför åtgärder utifrån dialog med samt enkät till näringsidkare under 2023.

Samarbetet med Huddinge kommun i näringslivsfrågor, åtgärder i korthet:

- Genomför gemensam aktivitet med Huddinge kommun för målgrupper inom existerande och/eller potentiellt näringsliv.
- Identifiera prioriterad plats för nästa gemensamma platsutveckling.

Ökad jämställdhet

Förvaltningen arbetar med att öka jämställdhet genom att analysera statistik och identifierade könsskillnader inom ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsåtgärder. Genom individuella bedömningar uppmärksammas de stödbehov och de förutsättningar den enskilde individen har oavsett kön. Fler kvinnor än män uppbär långvarigt ekonomiskt bistånd inom stadsdelsnämndsområdet, dessa personer har sjukdom som försörjningshinder eller är

ensamstående med barn. För att minska andelen långtidsaktuella kvinnor och korta den genomsnittliga bidragstiden ska arbetet med kvinnors väg till arbete och egen försörjning stärkas.

Barnrättsarbete

Förvaltningens arbete utgår från stadens *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad*. Inom förvaltningen finns en barnrättssamordnare som har det övergripande och samordnande ansvaret för implementeringen av barnrättsperspektivet inom socialtjänsten. Barnrättssamordnarens uppdrag är bland annat att kartlägga och följa upp hur barnrättsperspektivet beaktas inom socialtjänsten. Arbetet med barnrättsperspektivet inom framförallt socialtjänstens myndighetsutövning utvecklas och implementeras med utgångspunkt i Barnkonventionen. Barnperspektivet och barnets rättigheter beaktas i alla bedömningar, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet. Barnkonsekvensanalyser görs i beslut som har påverkan på barn. Barnrättsarbetet utvärderas kontinuerligt och utvecklas enligt resultat av utvärdering genom upprättad eller reviderad handlingsplan.

Arbetet enligt Näringslivspolicy för Stockholms stad

Under år 2024 fortsätter förvaltningen ett lokalt näringslivsarbete i stadsdelsnämndsområdet, samordnat med stadens övriga förvaltningar och bolag och i linje med målen i näringslivspolicyn. Nedan summeras mer konkret förvaltningens arbete kopplat till förvaltningens uppdrag enligt näringslivspolicyn.

Fokusområde 1: Stimulera tillväxt och företagsamhet

- Samarbeta med Huddinge kommun för näringslivsutveckling i relation till den regionala kärnan Skärholmen-Kungens kurva, i linje med samverkansavtalet mellan kommunerna. Detta bland annat genom att:
 - Genomföra gemensam aktivitet med Huddinge kommun, på behovsstyrt tema, för målgrupper inom existerande och/eller potentiellt näringsliv
 - Identifiera nästa plats för omgestaltning inom gång- och cykelnätet över och omkring kommungränserna i den regionala kärnan.
 - Genomföra gemensam trygghetsvandring i en del av den regionala kärnan
 - Samordna (med varandra och med andra relevanta samverkansaktörer) synpunkter till framtagandet av en ny regional utvecklingsplan.
- Arbeta för tryggare centrummiljöer som en möjliggörare för tillväxt och fler arbetstillfällen, inom ramen för platssamverkan

Fokusområde 2: Förbättrad service, tillgänglighet och myndighetsutövning

- Genomföra åtgärder utifrån uppsökande dialog med näringsidkare samt utifrån analys av den enkät som skickades ut till näringsidkare under 2023

Fokusområde 3: Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

- Fortsätta implementeringen av framtagna organisation för platssamverkan, i syfte att gemensamt identifiera prioriterade behov och i samverkan arbeta mer effektivt för att möta dessa
- Genomföra trygghetsvandringar som svarar mot specifika målgrupper, platser och

teman.

- Genomföra och utveckla arbetet för samordnad platsaktivering på förvaltningsnivå likväl som med externa parter

Fokusområde 4: Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

- Genomföra aktiviteter för att erbjuda meningsfulla feriejobb.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
 - Förvaltningens arbete med feriejobb och Stockholmsjobb
 - Arbetet med att, efter individuell bedömning, bevilja ekonomiskt bistånd
 - Genomföra barnkonsekvensanalyser i samtliga bedömningar som rör ekonomiskt bistånd där det finns barn i hushållet
- Mål 2 - Ingen hunger
 - Säkerställa att ingen lider nöd
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
 - Genomföra barnkonsekvensanalyser i samtliga utredningar där det finns barn i hushållet
- Mål 5 - Jämställdhet
 - Likställighet i bedömningar, beslut och stöd mellan könen
 - Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 - Förvaltningens arbete med att säkerställa att unga och aspiranter får lämpliga arbetsuppgifter
 - Förvaltningens arbete i samverkan med stadsledningskontoret för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 - Förvaltningens arbete i samverkan med stadsledningskontoret för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
 - Förvaltningens arbete med att ge likställigt stöd till personer för att uppnå egen försörjning, med fokus på bland annat kvinnor, nyanlända och unga vuxna
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
 - Rättssäker myndighetsutövning

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,27 %	1,5 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,7 %	1,0 %	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	850 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	15 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	42 st	Tas fram av nämnd	Tertial
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	850 st	11 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta aktivt för att ungdomar får feriejobb i andra stadsdelsområden än där de bor	2024-01-01	2024-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med socialnämnden utreda nuvarande organisation och ansvarsfördelning för den arbetsmarknadspolitiska insatsen skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)	2024-01-01	2024-06-30
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att med förstärkt handledarskap erbjuda feriearbeten till yngre åldrar och utifrån denna utredning pröva om det ska genomföras en pilotverksamhet under året	2024-01-01	2024-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholm Business Region och stadsdelsnämnderna arbeta uppsökande mot lokalt näringsliv utifrån stadens fokusområden och i city	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: I Skärholmen ges alla möjlighet till ett eget jobb

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Utveckling av arbetssätt i syfte att personer som står långt från arbetsmarknaden ska nå egen försörjning
- Dialogen med det lokala näringslivet, inom ramen för platssamverkan
- Samarbetet med Huddinge kommun i näringslivsfrågor

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Antal unga som fått feriejobb är högre i relation till föregående år.

Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar i jämförelse med föregående år.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Nuläge

Enligt stadens kartläggning har antalet inrapporterade personer i hemlöshet 2022 minskat i jämförelse med år 2020. Förvaltningen ligger fortsatt högt avseende kvinnor i hemlöshet i relation till staden i övrigt. Den minskningen som har skett sedan föregående kartläggning rör andelen kvinnor i hemlöshet. (*Kartläggning – personer i hemlöshet i Stockholms stad 2022*)

Inom stadsdelsnämndsområdet bor nyanlända som både är anvisade från migrationsverket och egenbosatta. Inom denna grupp tar det längre tid för barnfamiljer än för nyanlända män i ensamhushåll att ta sig vidare till annat stadigvarande boende. En av orsakerna kan vara att barnfamiljer i första hand söker större bostäder och närhet till sina barns förskola eller skola. Majoriteten av de nyanlända hushållen i stadsdelsnämndsområdet som bor inom Stiftelsen SHIS Bostäder (SHIS) är barnfamiljer.

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att utveckla arbetssätt och organisering i syfte att stötta personer till stadigvarande boende. Förvaltningen har ett särskilt fokus på bostadslösa kvinnor, nyanlända, barnfamiljer och våldsutsatta. Dessa grupper erbjuds stöd i att hitta ett varaktigt boende genom exempelvis bo-teamet, bostadsvägledning och i stadsövergripande samverkan med bostadsbolagen. Förvaltningen arbetar också med utåtriktat och uppsökande arbete genom stöd och vägledning till stadigvarande boende, arbete och utbildning till dessa grupper. Personer som är aktuella för boende inom ”Bostad först” får stödinsatser med syfte att behålla sitt bostadskontrakt. Förvaltningen arbetar i samverkan med andra för att nå ut med stöd till personer i hemlöshet.

Förvaltningen samarbetar med Hässelby-Vällingbys stadsdelsförvaltning i syfte att hjälpa våldsutsatta personer till stadigvarande boende. Genom projektet undersöks olika möjligheter för våldsutsatta att bo kvar och att hjälpa våldsutövare till annat boende, byta boende mellan stadsdelsnämndsområdena samt samverka med lokala hyresvärdar.

Förvaltningen samverkar med SHIS och arbetsmarknadsförvaltningen med riktad bostadsvägledning för nyanlända genom individuella vägledningssamtal. Förvaltningen fångar upp egenbosatta genom samverkan med vuxenutbildning söderort samt dialogtorg, som innebär att förvaltningen är närvarande i stadsdelsområdets centrum för att vägleda och svara på frågor från invånare. Stadsdelsnämndsområdets invånare får information och erbjudande om förvaltningens bostadsvägledning i samband med aktiviteter som anordnas av förvaltningen samt i samverkan med introförskolan och socialtjänsten.

Vidare arbetar förvaltningen vräkningsförebyggande och arbetet fortlöper i samverkan med exempelvis hyresvärdar och Kronofogdemyndigheten. Förvaltningen har även ett uppsökande och kontaktskapande arbete gentemot de individer som riskerar avhysning.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet för att prioriterade grupper, exempelvis barnfamiljer, ska ha ett stadigvarande boende, åtgärder i korthet:

- Resurser och kompetens är kartlagt i syfte att utveckla organisering och arbetssätt gällande boendefrågan.
- Fortsatt utveckling av arbetssätt och metoder i samverkan med fler aktörer för individuell bostadsvägledning, som syftar till att bland annat förbättra möjlighet till ett

stadigvarande boende för boende inom stadsdelsnämndsområdet.

Ökad jämställdhet

I syfte att öka jämställdhet arbetar förvaltningen utifrån statistik och identifierade könsskillnader inom ekonomiskt bistånd. Genom individuellt anpassat arbete uppmärksammas de stödbehov och de förutsättningar den enskilde individen har oavsett kön.

Inom gruppen nyanlända på SHIS-boenden utgörs, som beskrivet ovan, ensamhushåll huvudsakligen av män medan kvinnor huvudsakligen ingår i gruppen sammanboende och/eller hushåll med barn vilka har svårare att hitta ett ändamålsenligt boende. Det är också oftast kvinnorna som står på kontraktet för de hushåll de ingår i. Dessa förhållanden för med sig att fler män än kvinnor har löst sin boendesituation före kontraktets slut. Fler kvinnor än män är också aktuella för bostadsvägledning.

Barnrättsarbete

Barnperspektivet och barnets rättigheter beaktas i alla bedömningar, beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet, såsom bistånd till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

Barnkonsekvensanalyser görs i beslut som har påverkan på barn. Barnrättsarbetet utvärderas kontinuerligt och utvecklas enligt resultat av utvärdering genom upprättad eller reviderad handlingsplan. Vid biståndsbeslut avseende boendekostnad på hotell/vandrarhem för barnfamiljer hänvisar förvaltningen till boenden som är av tillräckligt god kvalitet ur ett barnperspektiv. För att säkerställa kvalitet på boenden utgår förvaltningen från stadens *Barnchecklista, stöd till socialtjänst vid bistånd till akuta boendelösningar för barnfamiljer*, förvaltningen besöker boenden och dokumenterar observationer kring boendet och dess lämplighet.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
 - Förvaltningens arbete utifrån tak över huvudet garantin
 - Förvaltningens arbete med att, efter individuell bedömning, bevilja stöd till boende
 - Genomföra barnkonsekvensanalyser i samtliga bedömningar som rör boende där det finns barn i hushållet
- Mål 5 - Jämställdhet
 - Likställighet i bedömningar, beslut och stöd mellan könen
 - Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
 - Bostadsvägledning för nyanlända
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
 - Förvaltningens arbete för att prioriterade grupper ska ha ett stadigvarande boende
 - Bostadsvägledning för nyanlända
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
 - Rättssäker myndighetsutövning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
-----------	--------	------------------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avväjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	92 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	15	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: I Skärholmen har alla rätt till ett bra boende

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet för att prioriterade grupper ska ha ett stadigvarande boende

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem är fortsatt lågt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Nuläge

I förvaltningen arbetar cirka 1 000 tillsvidareanställda medarbetare, merparten i kärnverksamheterna äldreomsorg, förskola och socialtjänst. Förvaltningen har de senaste åren en positiv trend med sjunkande sjukfrånvaro, även om enheter fortsatt finns med hög och/eller ökande sjukfrånvaro. Personalomsättningen ser olika ut inom förvaltningens verksamheter, framför allt går att se en högre personalomsättning inom delar av socialtjänsten. De största yrkesgrupperna i förvaltningen är barnskötare, undersköterskor samt vårdare. Förvaltningen har flera bristyrkesgrupper för vilka det även de kommande åren kommer att råda hård konkurrens om på arbetsmarknaden. Det rör yrkesgrupper som exempelvis erfarna socialsekreterare, sjuksköterskor, enhetschefer och utbildade undersköterskor. Förvaltningen ser ett behov av att stärka chefer och medarbetare för att på ett tryggt sätt möta det oroliga omvärldsläget.

Förvaltningens verksamhet

En god arbetsmiljö är viktig för att skapa förutsättningar för chefer och medarbetare att utvecklas och skapa kvalitet i verksamhet. Förvaltningen ska genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Kompetensen och mångfalden i organisationen ska tas tillvara och ambitionen är en jämn könsfördelning. Förvaltningen arbetar löpande med uppföljning av arbetsmiljön och fokuserar bland annat på

introduktionen av chefer och medarbetare, vilken kommer att utvecklas under 2024. Förvaltningen har nolltolerans mot hot, våld och otillåten påverkan. Alla händelser ska rapporteras och följas upp för att förebygga att medarbetare och chefer utsätts i sitt arbete. Vidare kommer förvaltningen att analysera och arbeta med chefsstrukturen för att skapa förutsättningar för ett nära ledarskap med ett rimligt antal medarbetare per chef. För att stärka cheferna i sitt ledarskap genomförs löpande utbildningar inom områden som arbetsrätt, rehabilitering och rekrytering.

Ett särskilt fokus ligger på att vidta åtgärder kopplat till goda förutsättningar för socialsekreterare och biståndshandläggare, för att minska personalomsättning och skapa en stabilitet i arbetsgrupperna. Ett stöd i detta arbete kommer att vara stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare som Socialförvaltningen reviderar under 2023. Likaså utvecklar Socialförvaltningen introduktionsutbildning, fortbildning och vidareutbildning för stadens medarbetare inom socialtjänsten vilket kan vara ett stöd för förvaltningens arbete.

För att tillgodose kompetensförsörjningsbehovet arbetar förvaltningen strategiskt med kompetensförsörjning inom samtliga verksamheter. I kompetensförsörjningsplanen (bilaga till verksamhetsplanen) finns mer information om vilka kompetensgap förvaltningen identifierat och vilka åtgärder som genomförs för att hantera gapet. Som ett verktyg för detta använder förvaltningen bland annat stadens digitala utbildningsplattform, som i Skärholmen går under namnet Skärholmsakademin.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska sjukfrånvaron genom systematisk uppföljning, analys och nära samarbete mellan chefer och HR. På de enheter där det förekommer hög sjukfrånvaro ska bakomliggande orsaker vara kända och hanteras på såväl kort- som längre sikt. För att uppnå detta tas handlingsplaner fram för berörda enheter. Underlag till planerna är bland annat personalstatistik, medarbetarenkät och arbetsmiljöronder.

Förvaltningen arbetar för att öka andelen heltids- och tillsvidareanställningar. Förvaltningen erbjuder i de fall det är möjligt medarbetare som önskar utökad sysselsättningsgrad att gå upp i tid samt strävar efter att erbjuda heltidsanställning vid nyanställning.

Utvecklingen av arbetet med ett förvaltningsövergripande ledningssystem fortgår och kommer så göra flera år framöver. Ledningssystemet kompletteras successivt med delprocesser och rutiner samt fler av förvaltningens huvudprocesser och stödprocesser.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet för att stärka cheferna i sitt uppdrag och utveckla ledarskapet, åtgärder i korthet:

- Implementera introduktionsprogram för nya chefer.
- Stärka chefsstrukturen i förvaltningen enligt stadens riktlinjer
- Stärka chefskompetens i löneprocessen

Förbättra förutsättningar för medarbetare att skapa goda resultat och bidra till kvalitet i verksamhet:

- Utveckla medarbetarskapet i förvaltningen. Ta fram en plan för detta och påbörja implementering.

- Utveckla befintligt introduktionsprogram för nya medarbetare i förvaltningen
- Analysera behovet av nya lönekriterier
- Genomförda prioriterade insatser för att minska personalomsättningen inom socialtjänsten.

Arbetet med processkartläggning (ledningssystem), åtgärder i korthet:

- Genomföra utbildning för delprojektledare i ledningssystemet. Publicera prioriterade processer inklusive stödmaterial, enligt framtagen implementeringsplan

Ökad jämställdhet

Förvaltningens verksamheter betecknas som kvinnodominerade och andelen kvinnor uppgår till cirka 80 % av medarbetarna. Av samtliga chefer uppgår kvinnor till 80 %.

Jämställdhetsarbetet är enligt stadens riktlinjer integrerat i arbetet med lika rättigheter och möjligheter samt i arbetet mot diskriminering och rasism.

Förvaltningen har vid tidigare löneöversyn inte funnit några osakliga skillnader i lön mellan kvinnor och män för förvaltningens stora yrkesgrupper. När förvaltningen analyserar sjukfrånvaron är kvinnors sjukfrånvaro högre än mäns.

I Riksrevisionens granskningsrapport *Jämställd sjukfrånvaro - bedöms män och kvinnor likvärdigt i sjukskrivningsprocessen?* framkommer att sjukfrånvaron i Sverige uppvisar ett tydligt mönster såtillvida att kvinnor är sjukskrivna mer än män. Skillnaden har vuxit stadigt sedan 1980-talets första hälft fram tills i dag då kvinnor är sjukskrivna i nästan dubbelt så hög utsträckning som män.

Särskild redovisning

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen undersöker löpande medarbetarnas arbetsförhållanden och bedömer risker för att undvika att någon medarbetare kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet. Förvaltningen sammanställer resultat av skyddsronder. Brister och risker som framkommer vid ronderna hanteras enligt rutinerna för riskbedömning och handlingsplan. Två gånger per år går förvaltningen igenom den övergripande sjukfrånvarostatistiken i samverkan på förvaltningsgrupp. Resultatet av genomgångarna kan utgöra underlag för vidare undersökning av arbetsmiljön. Uppföljningen av systematiska arbetsmiljöarbetet görs i samverkan med skyddsombud och respektive enhetschef på enheten.

En årlig sammanställning av det systematiska arbetsmiljöarbetet till nämnden sker via förvaltningens samverkansgrupp samt i verksamhetsberättelsen.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
 - Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
 - Förvaltningens arbete med lika rättigheter och möjligheter och mot rasism
 - Lika lön för lika arbete
 - Förvaltningens arbete utifrån arbetsmiljölagen och diskrimineringsgrunderna samt att

motverka kränkande särbehandling

- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 - Trygga anställnings- och arbetsvillkor inom förvaltningens verksamheter
 - Heltid som norm vid nyanställning samt att ofrivilligt deltidsarbete reduceras
 - Tidsbegränsade anställningar endast på sakliga grunder
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
 - Förvaltningens arbete för en effektiv och väl fungerande förvaltning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	5,5	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	15	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	17	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro	6,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Medarbetare i Skärholmen ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet för att stärka cheferna i sitt uppdrag och utveckla ledarskapet
- Förbättra förutsättningar för medarbetare att skapa goda resultat och bidra till kvalitet i verksamhet
- Arbetet med processkartläggning

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

AMI ligger fortsatt högt.

Sjukfrånvaron minskar i relation till föregående år.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nuläge

Mot bakgrund av det förändrade och försämrade säkerhetspolitiska läget och en komplex hotbild följer staden den generella ambitionshöjningen för arbetet med civil beredskap; för att samhällsviktiga verksamheter ska fungera även vid samhällsstörningar och ytterst en situation med höjd beredskap. Detta kräver ett prioriteringsarbete och ett löpande arbete för att kontinuerligt utveckla och stärka förmågan att agera såväl förebyggande som hanterande, i en omvärld i ständig och inte sällan snabb förändring.

Förvaltningens verksamhet

Det systematiska säkerhetsarbetet utvecklas kontinuerligt i linje med stadens säkerhetsprogram och i samverkan med relevanta aktörer. Arbetet med såväl risk- och sårbarhetsanalys som det systematiska informationssäkerhetsarbetet är ständigt pågående i en föränderlig omvärld. Förvaltningen har en utbildad och övad beredskapsfunktion och särskild organisation för att tidigt kunna identifiera och hantera händelser där ordinarie arbetssätt och -strukturer inte räcker till, där en förvaltningsövergripande inriktning och samordning krävs för ett koordinerat arbete mot gemensamma mål. Omvärldsbevakning, kommunikation och samverkan – internt i staden och med relevanta externa aktörer inom ramen för det geografiska områdesansvaret – är viktiga delar i detta arbete. Arbetssätt, planer och annan stöddokumentation utvecklas löpande utifrån lärdomar från skarp hantering.

Mot bakgrund av det förändrade säkerhetspolitiska läget har förvaltningen påbörjat arbetet med att få på plats en krigsorganisation och en krigsledningsplan. Förvaltningen ingår också som en av tre utpekade stadsdelsförvaltningar i Stockholm stads nya struktur och sektorsorganisation för civil beredskap, och är även kontaktpunkt mot övriga stadsdelsförvaltningar i söderort. Vidare har två trygghetspunkter etablerats i stadsdelsnämndsområdet.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Det systematiska säkerhetsarbetet med fokus på civil beredskap och informationssäkerhet, åtgärder i korthet:

- Civil beredskap:
 - Genomför utbildning och övning i krisledning och -hantering
 - Delta i den stadsövergripande övningen Stadsö
 - Genomförd risk- och sårbarhetsanalys, i linje med instruktioner från SLK
 - Genomför kvarstående åtgärder från föregående risk och sårbarhetsanalys
 - Planera för och bemanna trygghetspunkter (inklusive aktiveringsövning och Rakelutbildning)
 - Delta i stadens sektorsorganisation och -arbete för civil beredskap, inklusive samordning av stadsdelsförvaltningar i söderort
 - Utveckla arbete med behovsanpassade trygghetsskapande insatser i en särskild händelse i samverkan med berörda aktörer
- Informationssäkerhet:

- Genomför planerade och förebyggande åtgärder, utifrån förvaltningens ambitionsdokument för informationssäkerhet inklusive årshjul. Fokus på tydliggörande av roller och ansvar inom organisationen och kompetenshöjande insatser.
- Ta fram plan för översyn och uppdatering av genomförda klassningar, utifrån ledningens genomgång.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet
 - Förvaltningen bevakar jämställdhetsvillkoren som är aktuella när lokala upphandlingar och inköp sker
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 - Förvaltningens arbete med att kontrollera att leverantörerna vid införhyrning, inköp och upphandling har tillfredställande arbetsvillkor och ekonomiskt tillväxt
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
 - Förvaltningens arbete med civil beredskap

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	82 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	81 %	År
 Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2024-01-01	2024-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt beredskapslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2024-01-01	2024-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen enskilt eller i samverkan öva aktivering av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Hög beredskap och stark rådighet råder i Skärholmens verksamheter

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Det systematiska säkerhetsarbetet med fokus på civil beredskap och informationssäkerhet

Förväntat resultat

De förväntade resultaten följs upp inom ramen för arbetet med internkontroll.

Att inköp görs genom stadens inköpssystem

Att beslut fattas om ytterligare riskreducerade åtgärder inom ramen för arbetet med risk- och sårbarhetsanalys

Att förvaltningen deltar i den stadsövergripande övningen Stadsö

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Nuläge

Stadens trygghetsmätning från år 2023 visar att upplevelsen av otrygghet är högre i stadsdelsnämndsområdet än i staden i stort. Sedan år 2020 när den senaste trygghetsmätningen genomfördes har den upplevda otryggheten enligt mätningen ökat med 1 procentenhet. Andelen som känner sig mycket otrygg eller inte går ut ensam på kvällen av oro att utsättas för brott i området där de bor uppgick år 2020 till 19 % och år 2023 till 20 %. För staden i stort är andelen som känner sig mycket otrygga 10 %. Kvinnor i stadsdelsnämndsområdet svarar i högre grad att de känner sig mycket otrygga, 27 %. Att kvinnor känner sig mer otrygga ligger i linje med tidigare undersökningar och mätningar som visar att kvinnor i högre grad upplever otrygghet. Det finns samband mellan oro för brott och att tidigare ha varit utsatt för våldsbrott och oron är större i Skärholmens stadsdelsnämndsområde än i staden som helhet. Av de som tidigare varit utsatta för våldsbrott uppger 96 % att de känner oro för att åter utsättas för brott. Motsvarande siffra för staden är 75 %. Trygghetsmätningen besvarades av 1373 personer med en svarsfrekvens på 36 %.

I Stockholms stads trygghetsmätning uppger 22 % av personer 80 år och äldre att de känner sig mycket otrygga när de går ut ensam på kvällen i området där de bor, vilket är en högre andel jämfört med andra stadsdelar. I åldersgruppen 66-79 år uppger 9 % att de känner sig mycket otrygga när de går ut ensam på kvällen, vilket är i linje med genomsnittet i staden.

Arbetet med löpande informationsutbyte och lägesbilder visar utmaningar med kriminalitet och drogförsäljning, framför allt i centrumområdena och vid identifierade gatuadresser. Den bild som förvaltningen och polisen med flera delar är i linje med statistik från de senaste medborgarundersökningarna och trygghetsmätningarna, förvaltningens och polisens. Kriminalitet kopplad till drogförsäljning är dock rörlig och påverkar fler platser. I stadsdelsnämndsområdet finns också utmaningar med olovlig dumpning/tippning och generell nedskräpning.

Förvaltningens verksamhet

Trygghetsarbetet är en viktig del i att stärka de resurser som finns i stadsdelsnämndsområdet och öka Stockholms stads och Skärholmens stadsdelsnämndsområdes attraktionskraft. Arbetet för att öka upplevd trygghet och minska brottslighet är brett och drivs framför allt utifrån trygghetsprogrammet, den lokala samverkansöverenskommelsen med lokalpolisområdet samt strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet.

Inom den centrala samverkansöverenskommelsen mellan Stockholms stad och polisregion Stockholm finns fem prioriterade samverkansområden, vilka framgår nedan. Den inriktning som förvaltningen har fått i samverkansöverenskommelsen med polisen speglas också i det prioriterade utvecklingsarbete som förvaltningen identifierat inom trygghetsområdet år 2024 och som drivs i samverkan.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Arbetet beskrivs under mål 1.3 - *Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.*

Otrygga och brottsutsatta platser (arbetet med platssamverkan)

Samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och tryggare stadsmiljöer sker genom platssamverkan. Platssamverkan ska också bidra till en förbättrad dialog och samverkan mellan lokalsamhället och myndigheter för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Denna samverkan berör platser/situationer som kräver en förstärkt insats. Utgångspunkt är behoven i de löpande lägesbilderna som också omfattar behov av insatser inför och under genomförande av byggprojekt. Utifrån behoven i lägesbilden har arbetet fokus på stadsdelsnämndsområdets fyra centrummiljöer.

I arbetet ingår flera aktörer varav några centrala är centrumägare, enskilda fastighetsägare och Skärholmens fastighetsägarförening, trafikkontoret, SISAB (Skolfastigheter i Stockholm AB), utbildningsförvaltningen, polisen, SL, MTR, samfund med flera.

Systemhotande brottslighet (arbetet mot välfärdsbrott)

Förvaltningen arbetar kontinuerligt inom välfärdsbrottsområdet för att höja organisationens kunskap. Arbete mot välfärdsbrott ingår också som en del av internkontrollen, där förvaltningen identifierar processer och arbetssätt där risk för välfärdsbrott föreligger samt identifierar åtgärder i relation till riskerna och behov av systematiska kontroller. Förvaltningen deltar också i det stadsövergripande arbetet med riskprofiler inom hemtjänst och daglig verksamhet som syftar till att identifiera oseriösa aktörer där risken är hög att välfärdssystemet utnyttjas. Det sker bland annat med stöd av checklistor.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Risken att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. En utsatt grupp kan vara personer som utsätts för sexualbrott eller våld i nära relation. Det finns även brottsoffergrupper som har begränsad förmåga att hantera de brott de utsätts för och därför blir särskilt sårbara. Exempel på sårbara brottsoffer kan vara äldre utsatta för bedrägeri eller personer med funktionsnedsättning. Då bedrägeribrotten fortsatt ökar i samhället och detta också går att se i brottsstatistiken i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är frågan fortsatt aktuell och något som förvaltningen arbetar med inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen. Som framgår av nuläget ovan är också äldre över åttio år en grupp som enligt stadens trygghetsmätning känner sig mycket otrygga när de går ut ensam på kvällen i området där de bor, en högre andel än i andra stadsdelar. Genom stärkt samverkan med framför allt lokalpolisområde, fastighetsägare och civilsamhälle arbetar förvaltningen med att förse äldre med kunskap om hur de kan skydda sig och hur de drabbade kan få stöd.

Kriminella miljöer och livsstilar

Förvaltningen utvecklar arbetet med Trefas som är förstärkt samverkan mellan socialtjänst, kriminalvård och polis för att hindra dödligt skjutvapenvåld och sprängningar. Under 2024 ska arbetet utvärderas. För att stödja individer att lämna en kriminell livsstil fortsätter arbetet med Sociala insatsgrupper och stadens avhopparprogram. När det gäller våldsbejakande extremism inhämtar förvaltningen underlag till lägesbild från lokalpolisområdet och följer utvecklingen i samverkan med polisen.

För att styra och inrikta arbetet på kortare och längre sikt arbetar förvaltningen med löpande lokala lägesbilder samt med kontinuerlig informationsspridning inom det geografiska området, genom en särskild koordinerande funktion med fokus på beredskaps- och trygghetsfrågor.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet mot otillåten påverkan, åtgärder i korthet:

- Revidera handlingsplan mot hot och våld
- Utbilda samtliga enheter
- Producera case som underlag för diskussion på arbetsplatsträffar

Arbetet mot välfärdsbrott, åtgärder i korthet:

- Öka kompetensen och medvetenhet om hur välfärdsbrott kan förekomma i förvaltningens verksamheter
- Stärk förmågan hos medarbetarna att bidra till att upptäcka folkbokföringsbrott
- Medverka i stadens samlade arbete med riskprofiler
- Genomför väsentlighet och riskanalys ur ett välfärdsbrottsperspektiv för identifiering av väsentliga processer, sårbarheter och åtgärder

Arbetet med för att motverka otrygga och brottsutsatta platser, åtgärder i korthet:

- Identifiera och initiera samverkan med strategiskt viktiga samverkansaktörer för fördjupad lägesbild och en breddad verktygslåda, för renare, trivsammare och tryggare centrummiljöer
- Genomför trygghetsvandringar mot specifika målgrupper, platser och teman samt främja och stötta civilsamhällets initiativ till trivselvandringar
- Utveckla arbetet med att undersöka bakomliggande orsaker till att problem uppstår som underlag för åtgärder
- Utveckla strukturer för förvaltningens arbete med platsaktivering

Arbetet för att motverka skjutningar och våldsdåd och stödja individer att lämna en kriminell livsstil, åtgärder i korthet:

- Följ upp och utvärdera Trefasarbetet som sker i samverkan med polisen och kriminalvården
- Kartlägga förutsättningarna för intern organisering i syfte att samordna förvaltningens resurser kring arbetet med individer i kriminalitet

Ökad jämställdhet

Förvaltningen arbetar för kvinnors möjligheter att ta plats i det offentliga rummet genom exempelvis aktiviteter i centrumområden där målgruppen till stor del har varit kvinnor och familjer. Upplevd trygghet påverkas även av planering och gestaltning vilket är en aspekt som förvaltningen beaktar i pågående och kommande stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön samt inom arbetet med platsamverkan.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom
 - Förvaltningens arbete enligt den lokala samverkansöverenskommelsen, som ska bidra till ökad trygghet
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande
 - Löpande insatser för att skapa trygga, tillgängliga och levande utemiljöer såsom parker, naturmiljöer och spontanidrottsplatser
- Mål 5 - Jämställdhet
 - Förvaltningens arbete med jämställdhetsanalyser
 - Förvaltningens löpande insatser för att skapa trygga, tillgängliga och levande utemiljöer främjar ett jämlikt och jämställt nyttjande för fler
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet
 - Förvaltningens löpande insatser för att skapa trygga, tillgängliga och levande utemiljöer främjar ett jämlikt och jämställt nyttjande för fler
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen
 - Löpande insatser för att skapa trygga, tillgängliga och levande utemiljöer såsom parker, naturmiljöer och spontanidrottsplatser
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen
 - Förvaltningens arbete utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen
 - Förvaltningens arbete med samordnade åtgärder och aktiviteter för renare, trivsammare och mer levande och trygga stadsmiljöer genom platsamverkan inklusive platsaktivering

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Skärholmen är tryggt genom förebyggande insatser

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet mot otillåten påverkan
- Arbetet mot välfärdsbrott
- Arbetet med att motverka otrygga och brottsutsatta platser
- Arbetet med att stödja individer att lämna en kriminell livsstil

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andel invånare som upplever trygghet i stadsdelsnämndsområdet ökar.

Andel invånare som är nöjda med renhållningen och städningen i stadsdelsnämndsområdet ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen söker budgetjustering inom området trygghet för att förstärka belysningen vid parkleken Vårgården.	2024-01-01	2024-12-31
Förvaltningen söker budgetjustering inom området trygghet för att utveckla Idleken med utegym som breddar platsen vistelsevärden.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Nuläge

I stadsdelsnämndsområdet bor idag drygt 37 000 personer med en beräknad tillväxt, bland annat tack vare stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen, ett profilprojekt för social hållbarhet. Inom ramen för stadsutvecklingsprojektet har medborgardialoger skett löpande i de olika faserna av utbyggnaden och i olika typer av frågor. Från medborgarundersökningen år 2023 går att se att Skärholmens stadsdelsnämndsområde ligger högt på frågor som handlar om att påverka utvecklingen i sitt närområde. På frågan "Jag vet hur jag ska gå tillväga om jag vill påverka beslut i min stadsdel" har Skärholmen ett utfall på 46 % jämfört med ett genomsnitt i staden på 28 %. Även avseende frågan om invånarna vet vart de ska vända sig med synpunkter och idéer om parker, lekparkar och parklekar ligger Skärholmen högst av samtliga stadsdelar på 48 % jämfört med 34 % i genomsnitt.

Resultatet av den kartläggning som gjordes inför framtagande av handlingsplan för stöd till civilsamhället, med 85 svarande civilsamhällesaktörer, framkom att dessa har en högre tillit till stadsdelsförvaltningen jämfört med till stadens fackförvaltningar. 49 av 85 tycker att förvaltningen är tillgängliga och 21 ger konkreta exempel på hur. 40 aktörer av de 85 uppger vidare att de vill samverka och bidra med sakkunskap till stadsdelsnämndsområdets utveckling.

Förvaltningens verksamhet

Förvaltningen arbetar i enlighet med kvalitetsprogrammet utifrån en pågående dialog med de som bor, vistas och verkar i stadsdelsnämndsområdet. En kärnverksamhet med hög kvalitet och med jämlikhets- och jämställdhetsaspekterna integrerat i planering och utförande är grunden för tillit och förtroende. Kommunikation är en viktig del. Förvaltningens olika verksamheter har ett uttalat kommunikationsansvar och är centrala kommunikationsytor i relation till invånarna.

Utifrån denna grund omfattar verksamheten ett antal funktioner med breda kontaktytor på såväl individnivå som gentemot föreningar och andra aktörer, i syfte att ge vägledning, möta behov och stödja civilsamhället. Exempel är medborgarinformatörer och civilsamhällessamordnare. Inom förvaltningens arbete med medborgarservice genomförs dialogtorg, där förvaltningen möter invånare på plats i stadsdelsområdet. Därtill kommer förvaltningen att under 2024 starta ett ungdomsråd, där ungdomar ges möjlighet att ha inflytande över frågor som är angelägna för dem. Sedan tidigare finns ett råd för funktionshinderfrågor, kopplat till stadsdelsförvaltningarna i Skärholmen och Hägersten-Älvsjö, samt ett pensionärsråd som numera ligger centralt.

Förvaltningen arbetar också för att samplanera och ge möjlighet att delta i olika typer av dialoger kring stadsdelsnämndsområdets utveckling. Under 2024 planerar förvaltningen att genomföra en medborgardialog tillsammans med exploateringskontoret, kopplat till projektet Fokus Skärholmen och arbetet med analys av lokala förutsättningar och behov. Förvaltningen planerar även att genomföra en medborgarbudgetprocess kring Bredholmstorget, tillsammans med bland andra SISAB.

På stadsövergripande nivå ska stadsutveckling och prioritering av investeringar i större utsträckning utgå ifrån lokala förutsättningar. Stadsdelsförvaltningarna ska därför tillsammans med relevanta nämnder och bolagsstyrelser, arbeta för en sammanhållen stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsnämndsområdet samt det demokratiska inflytandet över områdets långsiktiga utveckling. Förvaltningen har en central roll i att främja samverkan med andra förvaltningar och bolag och medverkar i stadens förstärka samordning av fokusområdena i Söderort under kommunstyrelsens ledning.

Arbetet för de mänskliga rättigheterna genomsyrar kärnverksamheterna. Exempelvis innehåller nämndens riktlinjer för föreningsbidrag demokrativillkor. Föreningar som beviljas föreningsbidrag har en demokratiskt vald styrelse, en demokratiskt beslutad verksamhetsplan, och antagna stadgar som anger att de står bakom demokratiska värderingar och människors lika värde. Verksamheterna arbetar löpande med att identifiera och arbeta med jämställdhetsutmaningar. Vid analys av uppföljningar och statistik lyfts skillnader mellan kön i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt för att förbättringsåtgärder ska vidtas. Fritidsverksamheten är ett exempel där förvaltningen arbetar för att i högre grad nå flickor, som idag deltar i verksamheten i mindre utsträckning än pojkar. Jämställdhet beaktas också i framtagande av handlingsplan för utveckling av kulturverksamheten i förvaltningens öppna verksamheter.

Förvaltningen arbetar fortsatt i enlighet med *Stockholms stads program för barnets rättigheter och inflytande*. Inom socialtjänsten finns exempelvis upparbetade arbetssätt för att

barnrättsperspektivet ska beaktas, både i utredningar och insatser som direkt rör barn och ungdomar såväl som utredningar och insatser som riktas till vuxna som har barn i hushållet. En barnrättssamordnare, barnrättsambassadörer från varje enhet samt en utvecklingsledare på avdelningsövergripande nivå säkerställer att arbetet med barns rättigheter och barnperspektivet löper enligt plan.

Ungdomsmottagningen, föräldrarådgivningen och fältverksamheten är HBTQI-certifierade och motsvarande arbete pågår med fritidsgårdar, parklekar och öppen förskola. Under 2024 startas en HBTQI-grupp med representanter från samtliga verksamheter inom avdelningen främjande och förbyggande arbete för att bibehålla och utveckla de anställdas kompetens. Daglig verksamhet arrangerar en pridevecka för brukarna i syfte att synliggöra HBTQI-frågor och för att främja en inkluderande daglig verksamhet och inkludering i samhället, som en del av verksamhetens kvalitetsarbete.

Förvaltningens arbete med nationella minoriteters rättigheter samordnas av en arbetsgrupp med representanter från berörda verksamhetsområden. Aktuella frågor är utbildning till medarbetare, säkerställa informationsmaterial i berörda verksamheter samt att genom dialog med berörda målgrupper planera för och genomföra aktiviteter, främst inom ramen för förvaltningens öppna träffpunkter. Finskspråkiga medarbetare finns inom förskolans verksamhet, även om efterfrågan på förskola på finska är låg. Inom äldreomsorgen finns tillgång till finskspråkiga medarbetare både inom hemtjänst och vid vård- och omsorgsboende i förvaltningens egen regi. Inom ramen för de öppna mötesplatserna planeras flera aktiviteter som riktar sig till finsktalande äldre, till exempel uppmärksammas finska självständighetsdagen.

Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen i arbetet med nationella minoriteter och romsk inkludering genom bland annat medverkan i de aktiviteter som arrangeras under året; nätverksträffar, inspirationsföreläsningar och workshops.

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

Arbetet med analys av lokala förutsättningar och behov, i syfte att identifiera åtgärdsbehov, utifrån dialog med invånare och lokala aktörer samt med koppling till Skärholmens roll i den regionala kärnan Kungens kurva - Skärholmen, åtgärder i korthet:

- Genomför medborgardialog tillsammans med exploateringskontoret
- Genomför analys av lokala förutsättningar och behov
- Delta i stadens arbete med att ge samlad input till framtagandet av ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Agenda 2030

Summering av förvaltningens arbete

Förvaltningens arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen handlar till stor del om att koppla de globala hållbarhetsmålen med förvaltningens övriga mål på kortare och längre sikt och därmed integrera Agenda 2030 ordinarie styrnings- och uppföljningsprocesser. För att uppnå synergieffekter och en positiv förflyttning sker samverkan med olika interna och externa aktörer exempelvis civilsamhället, lokala näringslivsaktörer och akademien.

Förvaltningens övergripande arbetsprocess innebär att utmaningar identifieras och prioriteras, att insatser inom det ordinarie arbetet identifieras samt att en översyn görs om det finns delar inom det ordinarie arbetet som behöver stärkas eller om andra typer av insatser behöver göras.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	38 %	38 %	År

Nämndmål: Skärholmen är öppet, jämställt och demokratiskt

Beskrivning

Inom ramen för målet prioriterar förvaltningen särskilt att utveckla:

- Arbetet med analys av lokala förutsättningar och behov, i syfte att identifiera åtgärdsbehov, utifrån dialog med invånare och lokala aktörer samt med koppling till Skärholmens roll i den regionala kärnan Kungens kurva - Skärholmen

Förväntat resultat

De förväntade resultaten följs upp inom ramen för arbetet med internkontroll.

Att förvaltningen utlyst och fördelat föreningsbidrag respektive bidrah för att genomföra stadsdelsdagar, utifrån nämndens riktlinjer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Antal verksamhetsprocesser där förbättringsarbetet bygger på en aktiv och målstyrd dialog med stockholmare.	15 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ansöker om budgetjustering inom området demokrati och mänskliga rättigheter avseende medborgardialog - Fokus Skärholmen och analys av lokala förutsättningar och behov.	2024-01-01	2024-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna budget enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas befolknings- och socioekonomiska struktur samt genom schablonersättning per prestation. Det innebär att nämnden får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader. Nämnden kan därför behöva omfördela resurser mellan olika verksamheter utifrån de lokala förutsättningarna.

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2024 är netto 1 365,8

mnkr. Jämfört med år 2023 har budgeten ökat med 40,2 mnkr (3 %). Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Investeringsbudgeten för år 2024 är 10,7 mnkr, varav 1,3 mnkr är till maskiner och inventarier och 9,4 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

I den nedanstående tabellen visas budgetfördelningen för 2024 per verksamhetsområde jämfört med budget 2023 samt prognos 2023.

Verksamhet, netto mnkr	Utfall 2022	Budget 2023*	Prognos 2023** (okt)	Budget 2024	Differens Budget 23 vs 24
Nämnd- och förvaltningsadministration	70,3	66,1	53,0	73,5	7,4
Individ- och familjeomsorg	224,2	229,8	230,2	237,7	7,9
varav BoU	152,8	150,5	158,8	160,6	10,1
varav Vuxen	45,9	41,4	41,4	42,4	1,0
varav Socialpsykiatri	37,3	37,9	34,1	34,7	-3,2
varav Nyanlända	-11,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	28,9	35,5	37,2	33,5	-2,0
Förskola	189,6	216,2	216,2	214,5	-1,7
Äldreomsorg	332,8	328,9	323,2	332,3	3,4
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	332,0	326,5	345,4	326,7	0,2
Barn, kultur och fritid	31,7	37,9	35,7	40,3	2,4
Arbetsmarknadsåtgärder	14,4	15,2	15,2	13,3	-1,9
Ekonomiskt bistånd	92,1	91,1	91,1	94,0	2,9
varav handläggare	30,7	30,2	30,2	25,6	-4,6
Summa budget	1 316,0	1 347,2	1 347,2	1 365,8	18,6

* Budget 2023 anges inklusive beviljade budgetjusteringar och justeringar för prestationer under året.

** Prognos 2023 inkluderar budgetjusteringar och prestationsjusteringar.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet omfattar i huvudsak nämnd, förvaltningsdirektör, stab samt stödfunktioner. Tilldelad budget anvisar inte särskilda medel till nämnd- och förvaltningsadministration, utan omfördelning sker från andra verksamhetsområdens budgetramar.

För 2024 budgeteras totalt 73,5 mnkr vilket är en ökning med 7,4 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på budgeterat medelreserv.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet omfattar socialt arbete med barn, unga och vuxna samt socialpsykiatri. I verksamhetsområdet ingår avdelningen för socialtjänst, utförarverksamheter inom socialpsykiatri, skuldrådgivning, ungdomsmottagning, föräldrarådgivning samt skolsociala

insatser.

Budgeten för 2024 uppgår till 237,7 mnkr, vilket är 7,9 mnkr högre än föregående år. Ökningen beror främst på fortsatt fokus på förebyggande arbete, tidiga och kunskapsbaserade insatser samt ökad trygghet.

För att ekonomistyrningen ska medföra en effektivisering behöver varje beslutad insats föregås av ett noggrant avvägande om effekt i relation till kostnad. Beslutade insatser utgår från den enskildes behov vilka i första hand tillgodoses i förvaltningens egen regi. Förvaltningen följer aktivt upp avtal, och placeringar sker hos aktörer som ingår i ramavtal vilket sammantaget medför ett bättre nyttjande av befintlig budgetram. På boendesidan inom vuxen fortsätter arbetet med att säkerställa bedömning av rätt insatser med god kvalitet och till lägsta kostnad.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet omfattar skötsel/underhåll av, och investeringar i, parker, naturområden och reservat. Stadsmiljödriften är i huvudsak i egen regi och delvis upphandlad, till exempel vinterväghållningen.

Budgeten för 2024 uppgår till 33,5 mnkr, vilket är 2,0 mnkr lägre än föregående år som inkluderar budgetjusteringar. Om budgetjusteringar exkluderas så är det en ökning av budgetramen med 5,6 mnkr. Ökningen om 5,6 mnkr beror främst på ökade kapitalkostnader och resterande del utgörs av ökade kostnader för vinterväghållning och naturreservat.

Förskola

Verksamhetsområdet omfattar förskolor inklusive öppna förskolor samt introduktionsförskolan. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för förskola.

Budgeten för 2024 uppgår till 214,5 mnkr, vilket är 1,7 mnkr lägre än föregående år. Minskningen beror främst på budgetjusteringar som inte ingår i ramen för 2024. Grundsablonen per barn har ökat med 4,0 % för 2024. Anslaget för det socioekonomiska tilläggsbeloppet har minskat med 0,8 mnkr, vilket är en minskning med 1,4 %.

Resultatenheterna tilldelas, som tidigare år, 80 % av grundsablonen för att täcka verksamhetskostnaderna. En del av det socioekonomiska tillägget erhåller enheterna för språkutveckling och stöd till barn i behov av särskilt stöd, så kallat tilläggsbelopp.

Kommunfullmäktiges budgetram för 2023 baseras på 1 170 inskrivna barn. Förvaltningens interna prognos visar ett förväntat barnantal om 1 145 inskrivna barn under 2024.

En förutsättning för att verksamhetsområdet ska nå en budget i balans 2024 är att en fortsatt hög kostnadsmedvetenhet bibehålls samt att inskrivningsgraden av barn följer förvaltningens prognos i verksamhetsplanen.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet omfattar medborgarservice, parklekar, fritids- och sommarkolloverksamhet samt kulturevenemang. Budgeten för 2024 uppgår till 40,3 mnkr, vilket är en ökning med 2,4 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror på helårseffekt av tillsatta tjänster under 2023 och färre statsbidrag har budgeterats.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet omfattar biståndsbedömning, insatser inom ordinärt boende respektive vård- och omsorgsboende samt vissa förebyggande stödverksamheter för medborgare 65 år och äldre. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi.

Budgeten för 2024 uppgår till 332,3 mnkr, vilket är en ökning med 3,4 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på index upphöjningar. Ersättningsnivåerna inom hemtjänstverksamhet höjs med 3,7 %. Nivåerna höjs med 4,6 % inom vård- och omsorgsboende.

Att bibehålla en hög beläggningsgrad inom vård- och omsorgsboende för personer med demenssjukdom i egen regi, öka antalet tillsvidareanställda och minska antalet timanställda samt öka personalproduktiviteten inom hemtjänst i egen regi kommer att vara ett fokus område under 2024.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet omfattar biståndsbedömning och insatser för personer med funktionsnedsättning. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi.

Budgeten för 2024 uppgår till 326,7 mnkr, vilket är en ökning om 0,2 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen kan härledas till indexupphöjningar och lokalkostnader. Ersättningsnivåerna för prestationsrelaterade insatser har höjts med 3,7 %.

Det fasta anslaget uppgår till 65,8 mnkr och ska täcka kostnaderna för samtliga insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), personlig assistans, avlösning och ledsagning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt turbundna resor. Behovet av de berörda insatserna, exempelvis för personlig assistans, beräknas dock bli större än vad det fasta anslaget täcker. Förvaltningen ser en stor utmaning med att möta det ökade behovet av personlig assistans som uppstår när rätten till insatsen förstärks.

Förutsättningarna för en budget i balans under 2024 är ett fortsatt kostnadsmedvetet och rättssäkert arbete. Förvaltningen kommer att göra en noggrann utredning av den enskildes behov av insatser enligt SoL för att dessa ska vara i rätt nivå. Förvaltningen kommer även att erbjuda brukare som idag bor i externa placeringar enligt LSS, nytt boende med särskild service inom ramen för LOV.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet omfattar framförallt feriejobb och OSA-anställningar (Offentligt skyddade anställningar).

Budgeten för 2024 uppgår till 13,3 mnkr, vilket är 1,9 mnkr lägre i jämfört med föregående år. Minskningen beror på att ansvaret för Stockholmsjobb har gått över till arbetsmarknadsförvaltningen. I budgeten prioriteras ferie jobb och OSA anställningar. Under 2024 har förvaltningen som ambition att anställa 850 feriearbetande ungdomar.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet omfattar handläggning och utbetalning av ekonomiskt bistånd och hör

organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst.

Budgeten för 2024 inklusive handläggning uppgår till 94,0 mnkr vilket är 2,9 mnkr högre jämfört med föregående år. Ökningen beror på ökade riksnormen. Förvaltningen ser en ökning av utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll. Att stödja enskilda till mer stadigvarande boenden är en fortsatt utmaning under 2024. Fortsatta svårigheter för arbetslösa att ta sig in på arbetsmarknaden kan leda till ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd.

Investeringar

Investeringsplanen omfattar två delar, dels för verksamheten inom stadsmiljö dels för förvaltningens inköp av inventarier och maskiner.

Parkinvesteringar om 9,4 mnkr

I budget tilldelades förvaltningen totalt 9,4 mnkr i parkinvesteringsmedel, vilket innefattar posterna parkinvestering 2,5 mnkr, reinvestering 2,5 mnkr och investeringar med nycklade medel 4,4 mnkr.

Planerade investeringar för 2024:

- Parkinvestering Idleken 2023-2025.
- Parkinvestering Trissans småbarnslek 2024-2026.
- Löpande upprustning/utbyte av förvaltningens anläggningar såsom parkbänkar, skräpkorgar, lekutrustning, markbeläggning, parkvägar, trappor och övrig parkutrustning finansieras av nyckelinvesteringsmedel, samt reinvesteringsmedel som tilldelas från trafiknämnden

Förvaltningen söker investeringsmedel i verksamhetsplan 2024 för följande:

- Klimatinvesteringar, trädplantering för ökad krontäckningsgrad utifrån värmekartering 0,4 mnkr
- Trygghetsinvesteringar, förbättrad belysning Vårgården 0,5 mnkr och utveckling av Idleken med utegym som breddar platsens vistelsevärden 1,4 mnkr
- Naturreservat, upprustning av målpunkt Sätra vattenkvarn intill Sätträån, samt urgrävning Borgmästar Skyttes damm 0,6 mnkr
- Stockholm vid Vattnet, förstärkning av Mälärhöjdsbadet som målpunkt året om 0,7 mnkr

Inventarier och maskiner 1,3 mnkr

- Inköp av inventarier och maskiner för förvaltningens behov.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen planerar ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Resultatenheter

Det finns sex resultatenheter inom förskoleverksamheten. Resultatenheterna förblir

oförändrade från 2023 till 2024.

Lista över resultatenheterna - dessa framgår även i bilaga 1.

- Enhet 1, Bredäng
- Enhet 2, Sätra
- Enhet 3, Skärholmen
- Enhet 4, Skärholmen/Vårberg
- Enhet 5, Vårberg
- Enhet 6, Södra Bredäng

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inte några betydande projekt som inte är en investering

Budgetjusteringar

Drift

Nämnden ansöker om budgetjusteringar för driftåtgärder om totalt 1,7 mnkr, varav:

- 0,3 mnkr för biologisk mångfald avseende stärkta ekologiska samband i Västerholmsparken
- 0,5 mnkr för högtider och evenemangsdagar avseende utökat antal stadsdelsdagar (0,2 mnkr) och konsertserie "FOLK på gården" (0,3 mnkr)
- 0,9 mnkr för demokrati och mänskliga rättigheter avseende medborgardialog - Fokus Skärholmen och analys av lokala förutsättningar och behov (0,5 mnkr) samt åtgärd för att stärka personer med olika former av funktionsnedsättnings delaktighet och möjlighet att kunna påverka i samhället i stort samt att höja valdeltagandet för målgruppen (0,4 mnkr)

Investering

Nämnden ansöker om budgetjusteringar för investeringsåtgärder om 3,6 mnkr, varav:

- 0,4 mnkr för klimatinvesteringar avseende trädplantering för ökad krontäckningsgrad utifrån värmekartering
- 1,9 mnkr för trygghetsinvesteringar avseende förbättrad belysning Vårgården (0,5 mnkr) och utveckling av Idleken med utegym som breddar platsens vistelsevärden (1,4 mnkr)
- 0,6 mnkr för naturreservat avseende upprustning av målpunkt Sätra vattenkvarn intill Sättraån samt urgrävning Borgmästar Skyttes damm
- 0,7 mnkr för Stockholm vid Vattnet avseende förstärkning av Mälärhöjdsbadet som målpunkt året om

Omslutningsförändringar

Förväntade omslutningsförändringar under budgetåret 2024 för samtliga verksamhetsområden

uppgår till 170,0 mnkr, vilket avser ökade intäkter och kostnader utöver budgetram.

Omslutningsförändringarna avser huvudsakligen intäkter och kostnader avseende hyresintäkter och köp av platser inom vård- och omsorgsboenden, försäljning av tjänster till andra förvaltningar såsom handläggning för försörjningsstöd, offentligt skyddat arbete och intäkter från Migrationsverket.

Omslutningsförändringar beräknas för äldreomsorgen till 83,8 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom vård- och omsorgsboende i egen regi. För individ- och familjeomsorg inklusive arbetsmarknadsåtgärder till 33,2 mnkr som är för statsbidragsintäkter, försäljning av vårdplatser inom socialpsykiatri och ersättning för extratjänster. För stöd och service till personer med funktionsnedsättning till 45,0 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom dagliga verksamheter. För förskolan till 8,0 mnkr som till största del avser erhållna bidrag och ersättningar samt försäljning av verksamhet.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen har inte för avsikt att söka medel för lokaländamål.

Övriga ekonomiska redovisningar

Förvaltningen har inget övrigt att redovisa gällande ekonomin.

Systematiskt kvalitetsarbete

I förvaltningen pågår ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete som utgår från *Stockholms stads kvalitetsprogram med utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering*.

Av de sex förhållningssätten för kvalitet som framgår av programmet fortsätter under 2024 förvaltningens arbete att fokusera på förhållningssättet *helhetssyn*, i syfte att tillsammans förbättra och utveckla leveransen utifrån stadens samlade uppdrag, politiska mål, prioriteringar och utmaningar. Detta då målgruppernas behov inte följer stadens organisatoriska gränser. Förvaltningen verkar för att utveckla en sammanhållen upplevelse för målgrupperna.

Fokusområden i programmet som stärker kvalitetsutvecklingen:

En aktiv och målstyrd dialog

Ett antal områden finns i förvaltningens verksamhetsplan inom vilka både de dagliga och de mer övergripande dialogerna avses att kontinuerligt utvecklas. Exempelvis arbetar fritidsverksamheten med att utveckla verksamheten i linje med den utvecklingsplan som antogs under 2023 och där ett av fem målområden är ”Fritids- och ungdomsgårdarna arbetar med ungas delaktighet och inflytande”. Inom platssamverkan utvecklas arbetet under 2024 baserat på den nollmätning som genomfördes inom respektive stadsdelsnämndsområde. Förvaltningen planerar också för en medborgardialog i samverkan med stadsbyggnads- och exploateringskontoret, kopplad till projektet Fokus Skärholmen och arbetet med analys av lokala förutsättningar och behov. Förvaltningen planerar även att genomföra en

medborgarbudgetprocess kring Bredholmstorget, tillsammans med bland andra SISAB.

I arbetet med dialog och kunskap om målgruppens upplevelse och idéer ingår både att utgå från de olika undersökningar som görs stadsövergripande samt att komplettera dessa med resultatet av egen dialog inom ramen för respektive verksamhet. Förvaltningen arbetar för att dra nytta av motsvarande arbete som sker av samverkande parter inom och utanför staden, exempelvis lokalpolisområdet, exploateringskontoret och trafikkontoret.

God informationshantering tryggar kvalitet

Förvaltningen arbetar för att på bästa sätt dra nytta av de system som ingår i stadens gemensamma informationsarkitektur. Avseende informationssäkerhet pågår ett kontinuerligt arbete som omfattar systematisk informationsklassificering och att proaktiva åtgärder i syfte att säkerställa konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. Arbetet fortsätter under 2024.

Medveten finansiering

Förvaltningen har ett stöd för och arbetar vid behov med kostnads-nyttoanalyser inom ramen för stadens projektmetodik Lilla ratten. Kostnader för ett planerat arbete ställs mot de kostnadsbesparingar som samma arbete kan generera, enligt inriktning i kvalitetsprogrammet, men också mot en prognostiserad ökad effekt/måluppfyllnad. Förvaltningen budgeterar för att skapa ett utrymme för utveckling inom existerande ram. Att arbeta tillsammans med andra aktörer utifrån en helhetssyn är ett uttalat arbetssätt här. Exempel är satsningar på samverkan inom trygghetsarbetet.

Tillvarata leverantörernas och utförarnas potential

Förvaltningen fortsätter att arbeta för att stärka upp avtalsuppföljning av lokala avtal. Uppföljningsmöten med leverantörer är en ingående del. Förvaltningens inköpsprocess ses över i syfte att förtydliga roller och ansvar. Förvaltningen avser utveckla det strategiska inköpsarbetet genom att börja arbeta med spendanalyser.

Utveckling i strategiska partnerskap

Exempel på strategiska partnerskap som förvaltningen driver är inom ramen för samverkansavtalet med Södertörns högskola. Områden som förvaltningen arbetar inom i dessa partnerskap och samarbeten är trygghet, socialtjänst och förskola. Ett annat strategiskt partnerskap för utveckling som förvaltningen har är samarbetsavtalet med Huddinge kommun som omfattar näringsliv, fritid och trygghet.

Effektiva och stödjande metoder

Förvaltningen arbetar fortsatt med utveckling av arbetssätt för samverkan med olika aktörer, i syfte att öka kvalitet och öka effekt av de gemensamma insatserna. Exempel på prioriterade områden är arbetet i relation till barn och unga i riskzon men också till arbetet med den fysiska miljön i stadsdelsnämndsområdet inom ramen för platssamverkan och i linje med det prioriterade samverkansområdet otrygga och brottsutsatta platser.

Innovationssatsning inom förskolan

Förskolan startar under året ett pilotprojekt med ett AI-verktyg för språkanalys. Målet är att med hjälp av ett AI-verktyg synliggöra barnens språkutveckling och utifrån analys utveckla undervisningen. Syftet är att AI-verktyget för språkanalys ska stödja pedagoger i att se hur undervisningen gynnat barns progression i sin språkutveckling. Utifrån språkanalysen

utvecklar pedagoger undervisningen för vidare språkutveckling.

Intern kontroll

En viktig del av förvaltningens arbete med ett systematiskt kvalitetsarbete är den interna kontrollen. Genom den interna kontrollen förebygger förvaltningen att oönskade händelser inträffar alternativt mildrar konsekvenserna av dem, om de trots allt inträffar. Genom den interna kontrollen säkerställs att förvaltningens verksamhet är ändamålsenlig och effektiv samt att lagar, förordningar och styrdokument följs. Förvaltningen strävar efter en tillåtande kultur där avvikelser uppmärksammas för att adekvata åtgärder ska kunna vidtas och där samtliga medarbetare och chefer bidrar till att säkerställa en god kvalitet.

Synpunkter och klagomål

Varje synpunkt eller klagomål oavsett källa diarieförs av registrator. Synpunkten eller klagomålet skickas därefter omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd och den ansvariga avdelningen ansvarar för att återkoppla till medborgaren/brukaren så att de direkt kan svara på eventuella följdfrågor.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2023-12-08
Stefano Prestinoni, Ansvarig	2023-12-08